Ազգ
Azg
armenian daily
6 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 2003 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 22(2707)

«Թող Հեյդար Ալիեւը այժմ Բաքվում ցույց տա թեկուզ մեկ հայի»

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանի հանրային հեռուստաընկերության (ОРТ) «Օդնակո» («Սակայն») հաղորդաշարը փետրվարի 4-ին, ուշ երեկոյան տեղեկացրեց, որ Ադրբեջանի դատախազությունը դատական գործ է հարուցել նախկին ԽՍՀՄ ղեկավար Միխայիլ Գորբաչովի դեմ՝ 1990թ.-ին Բաքու զորք մտցնելու համար: Դատախազության այդ քայլը հավանության է արժանացել եւ պաշտպանություն գտել Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի կողմից:

Սակայն, հաղորդավարն անմիջապես պարզաբանեց, որ Բաքու զորք է մտցվել ոչ թե «անմեղ» ադրբեջանցիների «մարդկային իրավունքը» ոտնահարելու համար, ինչպես գտնում են Ադրբեջանում, այլ պաշտպանելու, փրկելու հայերին գազազած ադրբեջանցիների կողմից կազմակերպված ջարդերից, որոնք անվանվել են նաեւ հայերի նոր ցեղասպանություն: «Մինչ այդ երեք միլիոնանոց Բաքվի բնակչության մոտ 1/3-ը հայեր էին, իսկ հիմա թող Հեյդար Ալիեւը Բաքվում ցույց տա թեկուզ մեկ հայի», -ասաց հաղորդման հեղինակը:

Հաղորդման ընթացքում ցուցադրվեց կոմունիստական տարիների Ադրբեջանի կոմկուսի կենտկոմի առաջին քարտուղար Հեյդար Ալիեւի՝ լենինյան դարաշրջանը եւ Լ. Բրեժնեւին փառաբանող բոցաշունչ ելույթից մի հատված, երբ Լեոնիդ Իլիչը եկել էր Բաքու՝ հերթական անգամ շքանշան հանձնելու «լայնորեն քայլող Ադրբեջանին»:

ՔԱՐՈԶԱՐՇԱՎ

Ռոբերտ Քոչարյանի հերթական այցը Շիրակի մարզ

Այս անգամ որպես նախագահի թեկնածու

ՄԱՌԼԵՆԱ ՀՈՒԼԱՄԵՓՅԱՆ

Առաջին անգամ Գյումրի վարչապետ եղած ժամանակ եմ այցելել, տպավորությունն այնպիսին էր, որ չի կարելի աղետի գոտին այս վիճակում թողնել, պետք է ամեն ինչ անել վերականգնելու համար: Մոտավորապես այս խոսքերով արտահայտվեց հանրապետության նախագահը երեկ Շիրակի մարզում ունեցած նախընտրական հանդիպումներից մեկի ժամանակ: Նպատակն այս տարիների ընթացքում կյանքի է կոչվել, եւ այսօր մարզի բնակիչները նշում են, որ Ռոբերտ Քոչարյանի յուրաքանչյուր այցելությունից հետո տրված կոնկրետ խոստումները գործի են վերածվել:

ARMENPRESS

Իսկ շիրակցիների համար հանրապետության նախագահի հաճախակի այցելությունները սովորական են դարձել: «Ես իմ պարտքն եմ համարում տարեկան մի քանի անգամ լինել այստեղ, Գյումրիում կայացած հանրահավաքում նշեց Ռոբերտ Քոչարյանը, այնքան եմ եկել, որ ձեզանից շատերին դեմքով ճանաչում եմ»:

Տես ► էջ 2

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՈՒՄ

Արտաշատի դեպքերի քննման՝ ԿԸՀ հերթական նիստում

Օրակարգից դուրս

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Երեկ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովն իր հերթական նիստի օրակարգում 2 որոշման նախագիծ ուներ՝ քվեատուփի ձեւը հաստատելու եւ ՁԼՄ-ներով նախընտրական քարոզչություն իրականացնելու կարգը սահմանած ԿԸՀ հունվարի 15-ի որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին:

PHOTOLURE

Մինչ ԿԸՀ-ն կհաստատեր օրակարգը, հանրապետության նախագահի թեկնածու Արամ Զ. Սարգսյանի լիազոր ներկայացուցիչ Արտակ Զեյնալյանը միջամտեց՝ օրակարգում փոփոխություն մտցնելու առաջարկ անելու համար:

ԿԸՀ նախագահն ասաց, սակայն, որ լիազոր ներկայացուցիչն այդ կերպ միջամտելու իրավունք չունի: Ապա Արտակ Սահրադյանն օրակարգը դրեց հաստատման: Այս անգամ ԿԸՀ անդամ Պավել Եղիազարյանը նշեց, որ փետրվարի 4-ին Արտաշատում տեղի ունեցած դեպքերը կարող են ընտրությունների ընթացքում փոփոխություններ մտցնել, ուստի պետք է օրակարգում առանձին կետ մտցնել եւ որոշում ընդունել:

Հանձնաժողովի նախագահ Արտակ Սահրադյանն օրակարգ մտցնելու համար հարցի կապակցությամբ պետք է որոշման նախագիծ պատրաստվի, որպիսին Պավել Եղիազարյանը չուներ: ԿԸՀ նախագահն ավելացրեց նաեւ, որ հանձնաժողովն Արտաշատի դեպքերի կապակցությամբ հայտարարություն է պատրաստել: Պավել Եղիազարյանն առաջարկեց քննարկել հայտարարությունը եւ որոշում կայացնել:

Տես ► էջ 3

Անվտանգության խորհրդում Քոլին Փաուելը ներկայացրեց հետախուզական տվյալները Իրաքի մասին

ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի երեկվա նիստում տիրող մթնոլորտն այնքան էլեկտրականացված էր, որ շատերն այն համեմատեցին 40 տարի առաջ Կուբայում խորհրդային հրթիռների առկայությանը նվիրված նիստի հետ: Մ. Նահանգների պետքարտուղար Քոլին Փաուելը 75 րոպե խոսեց, ցուցադրեց եւ լսեցրեց ամերիկյան հետախուզության տարբեր միջոցներով ձեռք բերված տվյալներ Իրաքում զանգվածային ոչնչացման զենքերի առկայության, դրանք թաքցնելու Բաղդադի գործողությունների մասին: Գլխավոր նորությունը վերաբերում էր «Ալ Ղաիդա»-Բաղդադ համագործակցությանը եւ դրա միջոցով «Ալ Ղաիդա»-չեչեն ահաբեկիչներ կապերին՝ Հյուսիսային Վրաստանում: Դրանով Փաուելը փորձեց ցույց տալ Իրաքի ուղղակի մեղսակցությունը միջազգային ահաբեկչության հետ:

Փաուելի ելույթից հետո խոսեց Անվտանգության խորհրդի մշտական անդամներից Չինաստանի ներկայացուցիչը: Վերջինս կրկնեց նախկին դիրքորոշումը՝ որոշումները պետք է կայացվեն համատեղ՝ ՄԱԿ-ում: Մեծ հետաքրքրությամբ լսվեց Ֆրանսիայի ներկայացուցչի ելույթը՝ անհրաժեշտ է մեծացնել Իրաքում ՄԱԿ-ի տեսուչների քանակը եւ խստացնել ստուգումների ռեժիմը, Բաղդադից պահանջելով ամբողջական համագործակցություն: Ռուսաստանի արտգործնախարար Իգոր Իվանովի հայտարարության իմաստն այն էր, որ անհրաժեշտ է Քոլին Փաուելի ներկայացրած տվյալների մասին ստանալ ՄԱԿ-ի տեսուչների եզրակացությունը: Ինչպես եւ սպասվում էր, Մեծ Բրիտանիայի արտգործնախարար Ջեք Ստրոուի ելույթը երկրորդում էր Փաուելի խոսքի եզրակացությունը՝ «լուրջ հետեւանքների պահը հասել է Իրաքի համար», այն տարբերությամբ, որ անհրաժեշտ է Անվտանգության խորհրդի նոր որոշում:

Ավելի ուշ խոսեցին նիստին նախագահող երկրի՝ Գերմանիայի արտգործնախարար Յոշկա Ֆիշերը եւ Իրաքի ներկայացուցիչը: Վերջինս հերքեց իր երկրին ներկայացված մեղադրանքները:

Ուշ գիշեր, մինչ մեր թերթը հանձնվում էր տպագրության, շարունակվում էր Անվտանգության խորհրդի այս ճակատագրական նիստը: Հետեւաբար դժվար է ասել, թե նիստի ավարտին կընդունվի՞ որեւէ որոշում:

Ազգային ժողովի ընտրությունները մայիսի 25-ին

Ղեկավարվելով ՀՀ Սահմանադրությամբ եւ Ընտրական օրենսգրքով, նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը փետրվարի 4-ին հրամանագիր է ստորագրել ՀՀ Ազգային ժողովի հերթական ընտրություն նշանակելու մասին:

Հրամանագրի համաձայն, ՀՀ Ազգային ժողովի հերթական ընտրությունը կկայանա 2003 թվականի մայիսի 25-ին:

Շուտով կստորագրվի ՀԱԷԿ-ը Ռուսաստանի հավատարմագրային կառավարմանը հանձնելու փաստաթուղթը

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հայ-ռուսական տնտեսական համագործակցության միջկառավարական հանձնաժողովի փետրվարի 4-5-ը կայացած նիստում քննարկվել են նաեւ վառելիքաէներգետիկ համալիրի խնդիրների լուծման հնարավորությունները, մասնավորապես, Հայաստանի ատոմային էլեկտրակայանը Ռուսաստանին հավատարմագրային կառավարման հանձնելու հարցը: ՌԴ արդյունաբերության, գիտության եւ տեխնոլոգիաների նախարար, հայ-ռուսական տնտեսական համագործակցության միջկառավարական հանձնաժողովի համանախագահ Իլյա Կլեբանովը հայտնեց, որ բարեհաջող են ավարտվել ՀԱԷԿ-ի անխափան աշխատանքի ապահովման հարցերի շուրջ բանակցությունները: «Այս պահից մենք զբաղվելու ենք միջուկային վառելիքի ներկրման եւ հայկական ատոմակայանի աշխատանքի ապահովման հարցերով»,- ասաց նա: Միաժամանակ նշվեց, որ դեռեւս հստակեցված չեն ՀԱԷԿ-ի հավատարմագրային կառավարման հանձնելու գործարքի իրականացման կոնկրետ մեխանիզմները. համապատասխան գերատեսչությունների միջեւ պայմանագիր կստորագրվի դրանց մշակումից հետո՝ 15 օրյա ժամկետում: Ի.Կլեբանովի համոզմամբ, մշակված սխեման կհանդիսանա ՀԱԷԿ-ի գործունեության կարգավորման եւ միջուկային վառելիքի պարտքերի մարման միջոց:

Հանձնաժողովի հայկական կողմի համանախագահ, ՀՀ պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանը նշեց, որ նախորդ եւ ներկա նիստերի միջեւ ընկած ժամանակամիջոցում երկու երկրների համապատասխան գերատեսչությունները մեծ աշխատանք են կատարել, ինչի շնորհիվ շահագրգիռ նախարարությունների միջեւ կնքվել են 50-ից ավելի միջպետական, միջկառավարական եւ միջգերատեսչական պայմանագրեր, համաձայնագրեր եւ արձանագրություններ: «Հրազդան-Սեւան կասկադ»-ի ռուսական կողմին հանձնելու հնարավորության վերաբերյալ Ս.Սարգսյանը հայտարարեց, որ այն կմասնավորեցվի ուղղակի մրցույթով, եւ որեւէ մեկի նախապատվություն չի տրվի:

ԱՍՈՒԼԻՍ

«Լրատվական դաշտը Հայաստանում պիտի առավել ազատ դառնա»

Ընտրախախտումների մասին արվող հայտարարությունները մտահոգում են ԱՄՆ դեսպանին

ԼԻԼԻԹ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

ՀԴԿ նախագահ, ՀՀ նախագահի թեկնածու Արամ Սարգսյանն անցյալ ամիս Հայաստանում ԱՄՆ դեսպան Ջոն Օրդուեյի հետ իր հանդիպմանը հղում անելով հայտարարեց, թե վերջինս հավաստիացրել է, որ եթե մեր երկրի նախագահական ընտրությունների ընթացքում խախտումներն անցնեն 5 տոկոսի սահմանը, ԱՄՆ-ը չի ճանաչի այդ նախագահի օրինականությունը:

«Ես շատ թեկնածուների հետ եմ հանդիպել, նաեւ Արամ Սարգսյանի: Բայց նա միակն էր, որ հրապարակեց մեր զրույցի մանրամասները, որոնք այնքան էլ չէին համապատասխանում իրականությանը», այդ առիթով երեկ հրավիրած իր մամլո ասուլիսում նշեց Հայաստանում ԱՄՆ դեսպան Ջոն Օրդուեյը:

Լրագրողների հետ իր հանդիպումը դեսպանը սկսեց շնորհակալական խոսքերով՝ ամերիկյան «Կոլումբիա» տիեզերանավի կործանման կապակցությամբ Հայաստանից ստացված ցավակցությունների համար:

Այնուհետեւ Ջոն Օրդուեյը հայտարարություն արեց փետրվարյան նախագահական ընտրությունների վերաբերյալ՝ նշելով, որ, անշուշտ, Հայաստանի ապագայի համար կարեւոր է այդ ընտրությունների արդյունքը, սակայն, թերեւս, առավել կարեւոր է, թե ինչպես կանցնեն այդ ընտրությունները:

Տես ► էջ 3

«Հայ-ռուսական համագործակցությունն օրինակ կարող է ծառայել ԱՊՀ մյուս երկրների համար»

Ս. Ֆյոդորովի անվան մրցանակ՝ Ռ. Քոչարյանին

«Ես երջանիկ եմ, որ իմ ամուսնու անվան մրցանակ է շնորհվում Ձեզ, քանզի նրա համար Հայաստանը երկրորդ հայրենիք էր: Մանկության չորս տարիները նա անցկացրել էր Ծաղկաձորում եւ ամբողջ կյանքում ձեր երկիրը մեծ ջերմությամբ էր հիշում», երեկ ՀՀ նախագահի նստավայրում ասաց ռուս հայտնի գիտնական, ակնաբույժ Սվյատոսլավ Ֆյոդորովի այրին Ռոբերտ Քոչարյանին նրա անվան պատվավոր մրցանակ հանձնելու արարողության ժամանակ:

Մրցանակը մեր երկրի նախագահին հանձնելու համար երեկ առավոտյան Երեւան ժամանեց Ս. Ֆյոդորովի անվան մրցանակների շնորհման հանձնաժողովի, «Ռուսաստանի աշխատավորների ինքնակառավարում» կուսակցության նախագահ, «Ռուսաստան» շարժման փոխնախագահ Լեւոն Չախմախչյանի գլխավորած պատվիրակությունը: Ինչպես օդանավակայանում եւ այնուհետեւ էլ մրցանակի հանձնման պաշտոնական արարողության ժամանակ պարզաբանեց պրն Չախմախչյանը, Ռոբերտ Քոչարյանին մրցանակը շնորհվում է բոլորովին նոր «Միջազգային գործունեություն» անվանակարգով: Մինչեւ անցյալ տարվա դեկտեմբեր Ֆյոդորովի անվան մրցանակը տրվում էր Ռուսաստանի քաղաքական, գործարարական, մշակութային, մարզական եւ այլ ոլորտների ներկայացուցիչների:

«Բայց հաշվի առնելով հարեւան երկրների հարաբերությունների սերտացման միտումը, որոշեցինք սահմանել նաեւ միջազգային անվանակարգ»: Վերջինիս առաջին մրցանակակիրը դառնալու պատվին Ռ. Քոչարյանն արժանացել է հանուն հայ-ռուսական փոխգործակցության ներդրած իր ջանքերի:

«Ինձ համար շատ էական է, որ Ս. Ֆյոդորովի անվան մրցանակին եմ արժանանում հենց միջազգային գործունեության համար, քանզի, նախ, վերջինս յուրաքանչյուր նախագահի աշխատանքի ամենակարեւոր հատվածներից է: Բայց նաեւ այն պատճառով, որ Ռուսաստանի հետ հարաբերությունները մեր արտաքին քաղաքականության մեջ խիստ ծանրակշիռ տեղ են զբաղեցնում», ասաց Ռ. Քոչարյանը:

Պատվիրակության կազմում Երեւան ժամանած շախմատի աշխարհի 12-րդ չեմպիոն, Ս. Ֆյոդորովի անվան մրցանակակիր Անատոլի Կարպովն էլ, ՀՀ նախագահին շնորհավորելով, շեշտեց, թե այդ մրցանակը բացառապես հումանիստական է՝ առանց քաղաքական որեւէ ենթատեքստի:

«Ռոբերտ Քոչարյանն արժանացավ այս մրցանակին, քանզի նրա ամենագործուն մասնակցությամբ իսկապես որակական նոր աստիճանի են բարձրացել հայ-ռուսական հարաբերությունները», ասաց Կարպովը:

Լեւոն Չախմախչյանի գլխավորած պատվիրակությունը Ռոբերտ Քոչարյանի համար մի հուշամեդալ էր բերել: Երեկ մեր նախագահին հանձնվեց նաեւ Ռուսաստանի բանասիրության ակադեմիայի սահմանած՝ Պուշկինի ծննդյան 200-ամյակին նվիրված հուշամեդալ, ինչպես հյուրերը մեկնաբանեցին, ռուսաց լեզվի հանդեպ ունեցած նրա սիրո համար:

«Թե մրցանակը, թե հուշամեդալը պարտավորեցնում են համապատասխան վերաբերմունքի դեպի հայ-ռուսական հարաբերությունները, ռուսաց լեզուն», նշեց Քոչարյանը:

Լ. Գ.

Ռոբերտ Քոչարյանի հերթական այցը Շիրակի մարզ

Սկիզբը էջ 1

Ու չնայած հաճախակի այցելություններին, երեկ էլ Ռոբերտ Քոչարյանին, այս անգամ արդեն որպես նախագահի թեկնածուի, ջերմ ընդունեցին: Նախ, մարզ մտնելուն պես ճանապարհին անընդհատ կարելի էր մարդկանց հանդիպել, որոնք իմանալով Քոչարյանի այցի մասին, նրան եռագույններով դիմավորելու նախաձեռնություն էին ցուցաբերել:

Գյումրիում հանրահավաքը Աճեմյանի թատրոնին կից հրապարակում էր: Հազարավոր մարդիկ էին հավաքվել այստեղ: Երկրի նախագահին նախ ողջունեցին այն 50 դպրոցների ներկայացուցիչները, որոնք Ռոբերտ Քոչարյանի պաշտոնավարման ժամանակ տնակային, կիսաքանդ դպրոցներից նոր շենքեր են տեղափոխվել: Նրանց ողջույններն ընդունելով նախագահը նշեց, որ ոչ միայն բոլոր դպրոցները նորմալ շենքային պայմաններ պետք է ունենան, այլեւ նպատակ է դրվել դրանք կահավորել, ոչ մի դպրոց չի լինի առանց համակարգիչների:

Իր ելույթում Գյումրու քաղաքապետ Վարդան Ղուկասյանն ասաց, որ Ռոբերտ Քոչարյանը հերթական անգամ իր քաղաքն է այցելել, եւ երկրի նախագահին Գյումրու պատվավոր քաղաքացու կոչում շնորհվեց: Ռոբերտ Քոչարյանը քաղաքի բնակիչներին դիմեց, իր իսկ խոսքով ասած, որպես գյումրեցի եւ խոստովանեց, որ Գյումրին եւ Վանաձորը տարածաշրջանային նշանակության քաղաքներ պետք է դառնան: Գյումրիում այս տարի շինարարական ծավալները կլինեն կրկնակի, զուգահեռ կսկսվեն շուրջօրյա ջրամատակարարման, տեղային ջեռուցման համակարգի ներդրման եւ աշխատատեղերի ստեղծման աշխատանքները: «Եթե ստանամ ձեր վստահության քվեն, առաջիկա տարիներին առաջխաղացումն ավելի մեծ կլինի»:

Նույն խանդավառությամբ նախագահին ընդունեցին նաեւ Ախուրյանում եւ Մարալիկում: Այստեղ էլ ելույթ ունեցողներն անդրադարձան նախորդ տարիների ձեռքբերումներին՝ դրանցում կարեւորելով նախագահ Քոչարյանի հետեւողականությունը: Բացի կոնկրետ այս մարզում կատարված աշխատանքներից, խոսք եղավ հայրենիք-սփյուռք կապերի ամրապնդման մասին՝ սփյուռքահայերի վստահությունը երկրի նկատմամբ վերականգնվում է, փորձ է արվում աշխարհասփյուռ հայությանը համախմբել մեկ գաղափարի շուրջ: Իսկ սիրված (առավել եւս այս մարզում) կինոռեժիսոր Ալբերտ Մկրտչյանը հպարտությամբ նշեց, որ իր հայրենի Գյումրին այսօր վերականգնվում է, իսկ Ռոբերտ Քոչարյանի նկատմամբ իր մեջ հավատն ու վստահությունն առաջացել է դեռեւս 1994-ին, երբ նա պատերազմող Ղարաբաղի ղեկավարն էր:

Երեկվա վերջին հանդիպումն Աշոցքում էր, որտեղ հավաքվել էին նաեւ բնակիչներ շրջակա գյուղերից, Ամասիայից: Հայաստանի «Սիբիրը» բազմաթիվ հոգսեր ունի, նախագահին ուղղված տասնյակ դիմումներն առաջադրում էին այդ խնդիրները: Ռոբերտ Քոչարյանի խոսքով, անհրաժեշտ է համալիր քաղաքականություն վարել՝ նպատակելով հանրապետության սահմանամերձ շրջանների զարգացմանը: «Աշոցքը սակավահող է, ուստի անհրաժեշտ է քայլեր ձեռնարկել արդյունաբերությունը զարգացնելու համար, որպեսզի տարեկան խոստացված 30–40 հազար աշխատատեղերի մի մասն էլ Աշոցքին բաժին ընկնի»:

Հարցերը վերաբերում էին բնակավայրի գազամատակարարմանը, հեռախոսակապին, հեռուստադիտմանը: Գազամատակարարումն այստեղ, ինչպես ողջ հանրապետությունում, առաջիկա տարիներին իրականություն կդառնա: Նույնը վերաբերում է հեռախոսակապին, այժմ Վայոց ձորում եւ Գորիսում է հարցը լուծվում, Գյումրուց հետո կլինի նաեւ Աշոցքը: Հեռուստադիտման խնդիրների մասին նախագահը տեղում իմացավ եւ խոստացավ աջակցել:

Հանրահավաքների մասնակիցները Քոչարյանին դիմավորում էին եռագույն դրոշներով, երեւում էին նաեւ ներկա ավանդական կուսակցությունների՝ Ռոբերտ Քոչարյանին սատարող ՀՌԱԿ-ի եւ ՀՅԴ-ի դրոշները: Պաստառների վրա գրված «Աշխատենք միասին» կարգախոսն անընդհատ կրկնում էր նաեւ երկրի ղեկավարը՝ խոստանալով, որ «այդ դեպքում կկառուցենք երկիր, որտեղ մեր երեխաները կապրեն երջանիկ»:

Մինչ հեռավոր Աշոցք հասնելը հանրապետության նախագահը փոքրիկ հանդիպում ունեցավ Մայիսյան գյուղում, որտեղ եւս ջերմ ընդունելության արժանացավ: Ռոբերտ Քոչարյանին անակնկալ էր սպասում նաեւ Թորոսգյուղի ճանապարհին, որտեղ նրան դիմավորեցին Գյումրու հանրապետական մարզադպրոցի սաները: Հետաքրքրական էր ձյունապատ ճանապարհին տեսնել դահուկորդների, որոնք երկրի նախագահին նվիրեցին մարզական համազգեստ եւ դահուկներ:

Իսկ չեմպիոնուհի Մարգարիտ Նիկոլյանը Ռոբերտ Քոչարյանին նվիրեց իր ոսկե մեդալը՝ մաղթելով, որ գալիք ընտրություններին օգնի նրան հաղթանակ տանելու:

ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ

Վերականգնվել են հայկական օդանավերի թռիչքները Ռուսաստան

Ինչպես տեղեկացանք «Հայկական ավիաուղիների» մամուլի ծառայությունից, փետրվարի 4-ին «Հայկական ավիաուղիները» հեռագիր է ստացել «Ռոսաերոնավիգացիա» ընկերությունից, որտեղ նշված էր, թե Ռուսաստանի ավիացիոն իշխանությունները ստիպված կլինեն արգելել հայկական օդանավերի մուտքը Ռուսաստանի օդային տարածք, եթե «ՀԱՈւ»-ն մոտ 2 մլն դոլար պարտքը մարելու քայլեր չձեռնարկի: Երեկ առավոտյան արդեն արգելվել են Մոսկվա եւ Կրասնոդար կատարվող չվերթները, եւ հայկական օդանավերը ստիպված են եղել վերադառնալ «Զվարթնոց» օդանավակայան:

Քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչության եւ «Հայկական ավիաուղիների» ղեկավարության ձեռնարկած միջոցառումներից հետո ռուսական կողմը ժամը 13.00-ին պաշտոնապես թույլատրել է չվերթներն իրականացնել: Ժամը 14.30-ին արդեն իրականացվել է 5 չվերթ դեպի Ռուսաստան: Երեկ Մոսկվա է մեկնել «ՀԱՈւ»-ի գլխավոր տնօրեն Արսեն Ավետիսյանը:

ՌԴ նախագահի ներկայացուցչի գլխավոր տեսուչը հանդիպել է ՀՀ հյուպատոսի հետ

Հարավային դաշնային օկրուգում ՌԴ նախագահի լիազոր ներկայացուցչի աշխատակազմի գլխավոր դաշնային տեսուչ Դ. Հասանովը հանդիպել է օկրուգում Հայաստանի գլխավոր հյուպատոսության ղեկավար Արարատ Գոմցյանի հետ: Ռուսաստանի հարավի հայերի «Երկրամաս» թերթը տեղեկացնում է, որ հանդիպմանը մասնակցել է նաեւ Ստավրոպոլի երկրամասի ձեռնարկատերերի խորհրդի նախագահ Գ. Ոսկանյանը: Նկատի ունենալով, որ օկրուգում հայկական մեծ համայնք է ապրում, հյուպատոսության գործունեության ուղղություններից են միգրացիոն գործընթացների կարգավորման, համապատասխան ծառայությունների աշխատանքում շփումների հաստատման հարցերը: Հանդիպման ընթացքում հատկապես ընդգծվել է հայկական կողմի ձգտումը՝ ամրապնդել երկու տարածաշրջանների տնտեսական կապերը եւ հաստատել նորերը, կրթության, առողջապահության եւ մշակույթի բնագավառներում նպաստել հետագա համագործակցությանը:

Մրցույթներ քարտեզագրման համար

Ինչպես տեղեկացանք Անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի լրատվական ծառայությունից, տեղի են ունեցել Հայաստանի քաղաքների կադաստրային քարտեզագրման համար սահմանված 5 մրցույթներ: Այդ նպատակով, «Անշարժ գույքի գրանցում» ծրագրի շրջանակներում, վարկային միջոցներ են տրամադրվել ՀԲ Միջազգային զարգացման ընկերակցության կողմից: Յուրաքանչյուր լոտի համար մրցութային առաջարկներ էին ներկայացրել մի քանի կազմակերպություններ: Առաջիկայում կամփոփվեն մրցույթների արդյունքները: Ըստ կոմիտեի նախագահի տեղակալ Մ. Գեւորգյանի, արդեն 4-րդ տարին է, ինչ իրականացվում են այս աշխատանքները, որոնք այս տարի կավարտվեն:

Ա. Մ.

«Արմենտելը» խոստանում է անխափան կապ ընտրությունների ողջ ժամանակահատվածում

Երեկ Արաբկիրի Հայորդաց տան դահլիճում կայացավ «Արմենտել» ՀՁ-ի արտահերթ կոնֆերանսը, որին մասնակցում էին 432 պատվիրակներ 21 մասնաճյուղերից եւ 42 հրավիրվածներ: Կոնֆերանսին մասնակցում էին նաեւ «Արմենտելի» գործադիր գլխավոր տնօրենի պաշտոնակատար Ջորջ Վասիլակիսը եւ տնօրենության ներկայացուցիչները:

Արտահերթ կոնֆերանսը բացեց եւ 2003 թ. կոլեկտիվ պայմանագրի նախագծի դրույթները ներկայացրեց «Արմենտել» ՀՁ ՓԲԸ-ի աշխատավորների անկախ արհեստակցական ղեկավար Ռաֆիկ Վարդանյանը: Նախորդ տարիների համեմատ 2003 թ. կոլեկտիվ պայմանագրի նախագծում բավականին փոփոխություններ ու լրացումներ են արվել: Ներկայացված փաստաթուղթը նախորդի հետ համեմատած նախատեսում է 11 մլն դրամ ավելի գումար՝ աշխատողների հանգիստը կազմակերպելու համար: Մեծ առաջընթաց կա աշխատավարձերի կտրվածքով՝ մոտ 15 տոկոս բարձրացում: Ընդհանուր առմամբ 200 միլիոն դրամի չափով ավելացում է նախատեսվում աշխատավորների սոցիալական խնդիրները հոգալու համար:

Պրն Վարդանյանը գոհունակություն հայտնեց «Արմենտելի» գործադիր տնօրենի պաշտոնակատար Ջորջ Վասիլակիսին եւ նշեց, որ դադարեցվել են աշխատանքից անհիմն ազատումները, տարեվերջին բոլոր աշխատողները պարգեւատրվել են հավասարաչափ՝ մոտ 40 դոլարի չափով: Հատկանշական է նաեւ, որ բանակցություններ են տարվում աշխատավորների սոցիալական օգնության ֆոնդի եւ կարիքավորներին բնակարան հատկացնելու հարցի շուրջ:

Փաստաթուղթն ընդունվեց խանդավառությամբ, եւ այն փետրվարի 12-ին կներկայացվի «Արմենտելի» տնօրենների խորհրդի նիստի հաստատմանն ու կմտնի ուժի մեջ: Պրն Վասիլակիսն ուրախությունը չթաքցրեց եւ նշեց. «Երբ տեսնում եմ «Արմենտել» անվանումը, պատկերացնում եմ 6-7 հազար աշխատողներին, որոնք այս կազմակերպության գոյությամբ կարողանում են պահել իրենց ընտանիքները եւ լավատեսորեն են տրամադրված ապագայի նկատմամբ: 4 տարի լինելով ձեր կողքին, նույն օդը շնչելով, նույն լավաշը ուտելով եւ խմելով նույն գինին՝ այլ կերպ լինել չէր կարող»:

Կոնֆերանսի օրակարգի հաջորդ հարցը վերաբերում էր առաջիկա նախագահական ընտրություններին: Միաձայն ընդունվեց հետեւյալ հայտարարությունը. «Արմենտել» ՀՁ-ի աշխատավորությունը, գիտակցելով եւ հստակ պատկերացնելով երկրում ստեղծված իրավիճակը, մտահոգված լինելով հայրենիքի ճակատագրով, աջակցում է երկրի ապագա զարգացման, ճանաչված ու վստահելի երաշխավորին եւ առաջիկա ընտրություններին պաշտպանում Ռոբերտ Քոչարյանի թեկնածությունն ու խոստանում է ապահովել անխափան կապ»:

ՄԱՐԻՆԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայութիւն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Նախագահի թեկնածուներից ոչ մեկի ծրագրում բնապահպանական խնդիրներ չկան

Երեւանում այսօր այնքան բենզակայան կա, ինչքան ՌԴ մայրաքաղաքում

Մութ ու խավար տարիներին Երեւանի 1930 հա կանաչ ծածկույթից հատվել է 400 հեկտարը, 90-ական թթ. կեսերից մինչեւ 2002 թ. հատվել է եւս 700 հա:

Այսօր Երեւանում գործում է 320 բենզակայան, եւս 380-ը գործում է ստվերում, առանց օրինական ձեւակերպումների: Դրանց ընդհանուր թվաքանակը ճիշտ այնքան է, ինչքան այսօր Ռուսաստանի Դաշնության մայրաքաղաքում, որը եւ բնակչության թվով, եւ տարածքային ցուցանիշներով տասն անգամ մեծ է Երեւանից: Դրանք, իհարկե, կառուցվել են քաղաքի կանաչ շնչառության հաշվին:

Լայն հասարակությանը դեռեւս անհայտ ահա այսպիսի աղետային ցուցանիշներ են ստացվել բնապահպանական 8 կազմակերպությունների ուսումնասիրություններից:

Նախընտրական թեժ ընթացքը կանաչ տարածքների խնդիր քննարկելու համար, իհարկե, այնքան էլ պատեհ ժամանակ չէ: Սակայն նախաձեռնող խմբերն այս առթիվ լուրջ արդարացում ունեին՝ տեղական ինքնակառավարման ընտրություններին սպասեցին՝ այդ ընթացքում կանաչ տարածքների թիվը կրճատվեց, նախագահականի ավարտին էլ որ սպասեն, էլի կրճատվելու են, հաջորդը խորհրդարանական ընտրություններն են, եւ քաղաքից ոչինչ չի մնա:

Արդեն 3 տարի էկոլոգիական կազմակերպությունների եւ պետական կառույցների երկխոսությունը չի կայանում: Այդ առթիվ էկոլոգների բոլոր փորձերը ձախողվում են: Անցած դեկտեմբերի 12-ին Հայաստանի բուսաբանական ընկերակցության, Սոցիալ-էկոլոգիական, Հանուն մարդկային կայուն զարգացման ասոցիացիաների եւ մյուս ՀԿ-ների ներկայացուցիչները Օրհուսի կենտրոնում պաշտոնատար իրավասուների հետ հանդիպում կազմակերպեցին՝ կրկին հուսահատ փորձ անելով իրենց առաջարկները գործնական դաշտ փոխադրել: Անբարյացակամության փակ օղակ է ստեղծվել, որի ներսում ոչ ոք չի ուզում պատասխանատվության ծանր բեռը վերցնել: Բնապահպանության նախարարությունում ասում են, որ կանաչ տարածքները ոչ թե իրենց, այլ քաղաքապետարանի խնդիրն են, քաղաքապետարանն ու քաղաքաշինության նախարարությունը թույլտվությունների մեղքը միմյանց վրա են գցում: Կամ էլ էկոլոգների համառ հարցադրումներին ի պատասխան անարդյունք խոստումներ ու հավաստիացումներ են անում:

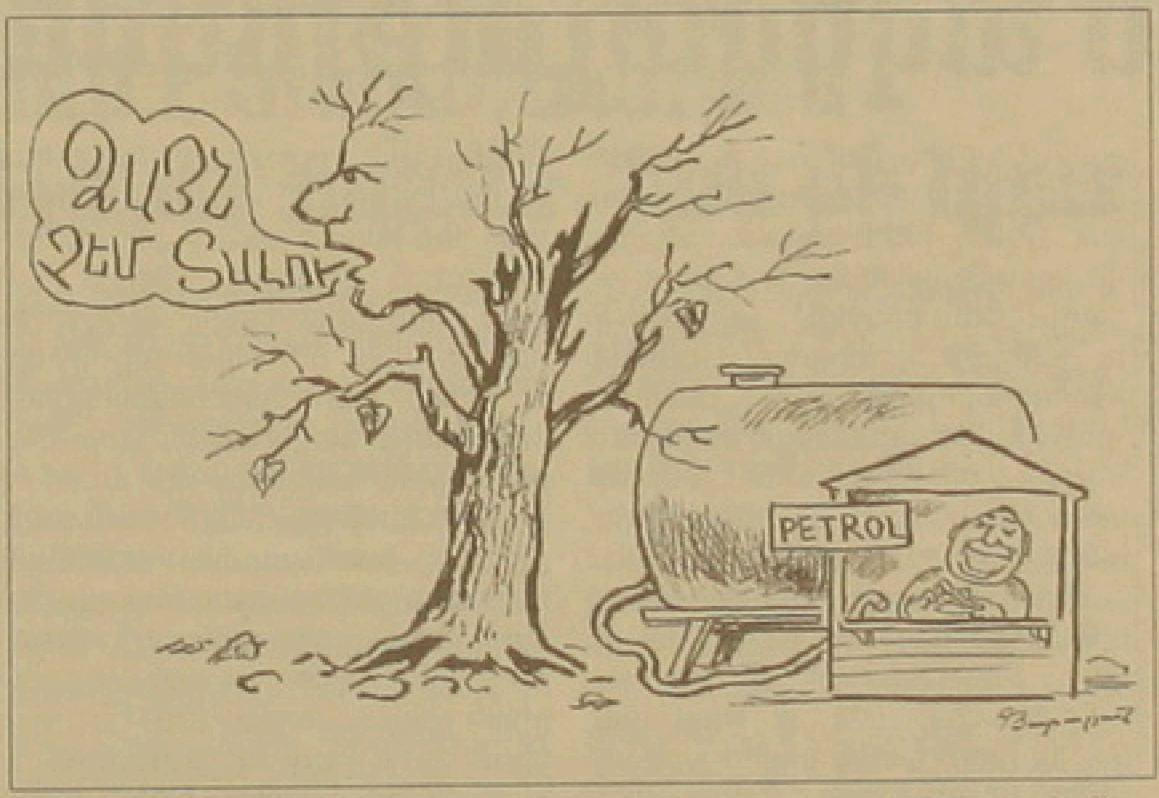

Նրանց բացահայտ հակաբնապահպանական տրամադրվածության հետեւանքով օպերայի հրապարակում ու Օղակաձեւ զբոսայգում կանաչը սեղմվել, դարձել է մի բուռ:

Կտրված ծառ ու կանաչի փոխարեն նորօրյա գործարարները յուրօրինակ փոխհատուցում են անում՝ ծաղիկներ ու թփեր աճեցնելով, նոր տնկարկներ հիմնելով: Սակայն արեւադարձային թփերը, իհարկե, չեն փոխարինի մաքուր օդի ու թթվածնի այն պաշարներին, ինչ տալիս են, օրինակ, բազմամյա կաղնիները: Մյուս կողմից ամեն մեկն իր ճաշակի հանգույն ձեւավորումներ անելով, վերջնարդյունքում կանաչի (երբեմն արհեստական) կարկատած ծածկոցով է պատում քաղաքը: Շատ դեպքերում սրճարանատերերը բնապահպանական բացահայտ անգրագիտություն են դրսեւորում, ընդ որում, նաեւ հսկայական ծախսեր անելով: 2 տարի առաջ օպերայի «Ասլանչիկ» սրճարանի մերձակայքում 2-3 մետրանոց 30 եղեւնիներ տնկվեցին: Էկոլոգների հավաստիացումներով, դրանք Ռուսաստանից բերվել են հատը՝ 300 դոլարով: Քարի ու բետոնի աքցանում խցկված այդ եղեւնիներից 18-ն է մնացել, մնացածը կարճ ժամանակում չորացավ:

Հրթիռի արագությամբ անհետանում են նաեւ կանաչ գազոնները, որոնք հետիոտնի եւ երթեւեկելի հատվածի միջեւ պաշտպանիչ զրահի դեր պիտի խաղան: Մաշտոցի պողոտայում, Աբովյան փողոցում վաղուց դրանք հնչեղ անունով parking-ներ են դարձել:

Հետաքրքրական է, որ կանաչ տնկարկների հաշվին քաղաքի կենտրոնական հատվածներում տեղավորված սրճարանների ու բենզակայանների հոծ զանգվածի 40 տոկոսին, ըստ էկոլոգների հարցումների, եկամուտը չի հետաքրքրում: 60 տոկոսը բողոքում է նվազ շահույթից: Գործունեության թույլտվություն չունեցող 320 լցակայաններից 110-ն ընդհանրապես չի գործում: Երեւանից ու երեւանցիներից թթվածին խլելով՝ այդ գործարարների մեծ մասը, պարզապես քաղաքի կենտրոնում իր բաժին տեղի գայթակղիչ պատառն է ապահովում: Հողն այստեղ թանկ է, ներկա եւ ապագա հեռանկարը խոստումնալից, իսկ գրավյալ տարածքում հետո կարելի է այլ շինություն կառուցել: Ահա ինչու մի փոքրիկ սրճարանի հիմքերն այնպես ամուր են փորվում, որ 10 հարկանի շենքին կբավարարեն:

Հետաքրքրական է, որ նախագահի 11 թեկնածուներից եւ ոչ մեկի նախընտրական ծրագրերում բնապահպանական խնդիրների մասին խոսք անգամ չկա: Դա, թերեւս, դրանց հանդեպ պետական ու հասարակական վերաբերմունքի ամենափայլուն արտահայտությունն է: Մեր հասարակությունը գուցե դեռ չի հասունացել այնքան, որ կանաչ տարածքների մասին մտահոգվելու շքեղություն թույլ տա իրեն: Կենսապայմաններն էլ այդ են թելադրում: Եվ նրա ընդարմացած վիճակն է պատճառը, որ այդպես անպատիժ ու շարունակաբար ոտնատակ են տրվում եւ մեր օրենսդրական, եւ միջազգային բնապահպանական պարտավորություններն ու նորմատիվ ակտերը:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Արտաշատի դեպքերի թեման՝ ԿԸՀ հերթական նիստում

Սկիզբը՝ էջ 1

Արամ Զ. Սարգսյանի լիազոր ներկայացուցիչ Արտակ Զեյնալյանը դարձյալ փորձեց միջամտել, եւ այս անգամ ԿԸՀ նախագահը զգուշացրեց, որ պրն Զեյնալյանը նիստը խանգարելու համար կարող է դուրս հրավիրվել:

Պավել Եղիազարյանը կրկին առաջարկեց արտահերթ նիստ հրավիրել եւ որոշում կայացնել հայտարարության կապակցությամբ: ԿԸՀ փոխնախագահ Համլետ Աբրահամյանի համար անհասկանալի էր, թե ինչի մասին պիտի լիներ առաջարկվող որոշումը:

Արդեն որերորդ անգամ ԿԸՀ անդամների քննարկմանը միջամտեց Արամ Զ. Սարգսյանի ներկայացուցիչն ու այս անգամ հայտնեց, որ ընտրությունների հետ կապված արդեն սպանություն է կատարվել, իսկ ԿԸՀ-ն օրակարգով չի ցանկանում Արտաշատի դեպքը քննարկել:

Հանձնաժողովի նախագահը հայտնեց, որ Բյուրեղավանում տեղի ունեցածն ինքը պարզել է Կոտայքի մարզպետից, ՆԳ փոխնախարարից: Ճշտվել է, ըստ Արտակ Սահրադյանի, որ Բյուրեղավանում երեկ կատարված սպանությունը քաղաքում 2 խմբավորումների ընդհարման հետեւանք է: Արտակ Սահրադյանն Արտակ Զեյնալյանին կոչ արեց անպատասխանատու հայտարարություններ չանել:

Այնուհետեւ ինչպես Արամ Զ. Սարգսյանի, այնպես էլ Արամ Կարապետյանի լիազոր ներկայացուցիչները խոսեցին փետրվարի 5-ի «Հայկական ժամանակ» օրաթերթում Արարատի մարզպետի ասածի կապակցությամբ: Իսկ մարզպետ Ալիկ Սարգսյանն ասել էր, որ եթե Արամ Զ. Սարգսյանը գնա Արտաշատ, շատ հնարավոր է մարդասպանություն լինի:

ԿԸՀ նախագահն ի պատասխան ասվածի, նշեց, որ մամուլի հրապարակումները հիմք չեն, եւ մամուլն ինչ ասես կարող է գրել: Եթե մամուլի հրապարակումները հիմք չեն, հետաքրքրական է, թե ինչի՞ համար են ընդհանրապես հիմք, եւ ինչո՞ւ են լրատվամիջոցները լուսաբանում նախընտրական քարոզչությունը: Դեռ ԿԸՀ-ն էլ թեկնածուների համար ԶԼՄ-ների կողմից քարոզչության լուսաբանման հավասար պայմաններ ապահովելու կարգ սահմանել:

Ինչեւէ, երկար-բարակ վիճաբանություններից հետո ԿԸՀ-ն վերջապես հաստատեց օրակարգը: Օրակարգի առաջին կետով հաստատվեցին թափանցիկ քվեատուփի ձեւն ու չափերը: Չնայած նախկին արկղերի համեմատությամբ պլաստիկե քվեատուփերն ավելի փոքր չափեր կունենան, Արտակ Սահրադյանը հավաստեց, որ դրանք տեղավորում են A4 չափսի քառածալ 4 հազար թերթ: Ինչ վերաբերում է խորհրդարանական ընտրությունների ժամանակ տուփերի տարողության հետ կապված հարցերին (քանի որ այդ ընտրությունների ժամանակ կլինի ոչ մեկ քվեաթերթիկ), ապա դրանք կքննարկվեն հետո:

Օրակարգի 2-րդ հարցը վերաբերում էր ԿԸՀ հունվարի 15-ի որոշման մեջ այնպիսի լրացում կատարելուն, համաձայն որի հանրային հեռուստառադիոընկերության եթերաժամով նախընտրական քարոզչության իրականացումը զուգահեռաբար հեռարձակվի նաեւ հանրային հեռուստառադիոընկերության արբանյակային կապով:

Այս հարցի շուրջ նույնպես քննարկում ծավալվեց: Խնդիրն այն էր, որ ԿԸՀ կողմից արբանյակային կապով հեռարձակելու մասին որոշումն ուժի մեջ կարող է մտնել օրեր հետո, քանի որ որպես իրավական ակտ պետք է հաստատվի արդարադատության նախարարությունում:

Արտաշես Գեղամյանի ներկայացուցիչ Աղասի Արշակյանը, իհարկե, միտինգային արտահայտություններով, պահանջ ներկայացրեց, որ ակտն ուժի մեջ մտնի 12 ժամվա ընթացքում:

Արտակ Զեյնալյանն էլ ԿԸՀ որոշ քայլեր որակեց խախտում եւ առաջարկեց արբանյակային հեռարձակման մասին ակտը խախտմամբ ուժի մեջ դնել ավելի շուտ:

Պավել Եղիազարյանն առաջարկեց արբանյակային կապով վերահեռարձակել քարոզչության չհեռարձակված նյութերը, ելնելով յուրաքանչյուր ընտրողի՝ քարոզչությանը տեղեկանալու իրավունքից:

Պարզաբանվեց, սակայն, որ նման դեպքերում Հայաստանի տարածքում գտնվող ընտրողների համար կլինի կրկնահեռարձակում:

Այսպես թե այնպես, որոշումն ընդունվեց 7 կողմ, 2 դեմ քվեարկությամբ:

Նիստի ավարտին ԿԸՀ նախագահը հանդես եկավ Արտաշատում կատարվածը խստագույնս դատապարտող հայտարարությամբ: «Կատարվածը միանշանակ գնահատում ենք սադրանք՝ պետության, ժողովրդավարության եւ հասարակության դեմ: Իրավապահ մարմիններից պահանջում ենք սադրանքն իրականացնողների արագ բացահայտում եւ օրենքի շրջանակում արժանի պատժի հասցնում: Գտնում ենք, որ Արարատի մարզի իրավապահները չեն ապահովել հասարակական կարգի պահպանությունը», ասված էր հայտարարության մեջ՝ ընտրական գործընթացի մասնակիցներին զգոնության եւ հանդուրժողականության կոչով:

ՈՃԻՐ

Բյուրեղավանում սպանվել է 22 տարեկան մի երիտասարդ

Ինչպես տեղեկացանք ՆԳ հասարակայնության հետ կապերի վարչությունից, փետրվարի 5-ին, գիշերվա ժամը 2:30-ին ահազանգ է ստացվել Կոտայքի մարզի Բյուրեղավանի քաղաքացիներից, որ թիվ 10 շենքի բակում հայտնաբերվել է երիտասարդի դիակ:

Կատարվածի առիթով հարուցվել է քրեական գործ, քննությունը վարում է դատախազությունը:

1981 թ. ծնված Գագիկ Եղիազարյանը, որը բնակվել է Բյուրեղավանի 23 շենքի 34 բնակարանում, առայժմ անհայտ է, թե ում կողմից է ստացել կրծքավանդակի եւ որովայնի մասերում սուր կտրող գործիքից վնասվածքներ ու մահացել է:

Ոչ դատախազությունից եւ ոչ էլ դատախազության քննչական բաժնից հնարավոր չեղավ որեւէ նոր տեղեկություն ստանալ:

Բյուրեղավանի փոստատան օգնությամբ կապվեցինք գյուղի բնակիչների հետ, եւ ինչպես նրանք հավաստեցին՝ տեղաբնակ մի քանի երիտասարդներ զինված վիճաբանել են, որն էլ վեր է ածվել ծեծկռտուքի ու դժբախտ վերջաբան է ունեցել:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ԱՍՈՒԼԻՍ

«Լրատվական դաշտը Հայաստանում...»

Սկիզբը՝ էջ 1

«Նախընտրական շրջանում կատարվող խախտումների մասին հայտարարությունները մտահոգություն են պատճառում: Մենք ակնկալում ենք, որ Հայաստանի իշխանությունները, որոնք կոչված են երաշխավորելու օրենքի կիրարկումը, արագ եւ լիարժեք կուսումնասիրեն այդ մեղադրական պնդումները, անհրաժեշտության դեպքում կձեռնարկեն ուղղիչ միջոցառումներ եւ արդյունավետ քայլեր, որպեսզի ընտրարշավն անցնի Հայաստանի օրենքների սահմաններում»:

Եթե ընտրություններն անցնեն ժողովրդավարության չափանիշներին համապատասխան, ըստ ամերիկյան դիվանագետի, ե՛ւ Հայաստանի ժողովուրդը, ե՛ւ միջազգային հանրությունը կսատարեն ընտրված նախագահին այնպիսի կարեւոր նպատակների իրագործման խնդրում, ինչպիսին է Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորումը:

«Իսկ եթե խախտումներ, այնուամենայնիվ, լինեն, ի՞նչ կհետեւի ընտրություններին» հարցին (ի դեպ, մեր լրագրողները տարօրինակ, մի տեսակ ստրկամիտ կեցվածք էին ընդունել) դեսպանը պատասխանեց, թե այդ դեպքում ամենալուրջ պատասխանատվությունը կընկնի հայ ժողովրդի ու հայաստանյան իշխանությունների ուսերին: «Կկորսվեն ժողովրդավարական գործընթացների, տնտեսության զարգացման, տարածաշրջանային անվտանգության հետ կապված մի շարք հնարավորություններ»: Իսկ ԱՄՆ-ը կճանաչի՞ անօրինական հաղթած նախագահին, համառորեն հետաքրքրվում էին լրագրողները: «Իհարկե, նախագահի ընտրվելու հանգամանքները որոշակիորեն կազդեն մեր երկրների հարաբերությունների վրա, այնուամենայնիվ, մենք կշարունակենք համագործակցությունն այն հայեցակարգի շրջանակներում, որ ընդունում են մեր երկու ժողովուրդները»:

Լրագրողները հետաքրքրվում էին նաեւ, թե արդյոք Օրդուեյը չունի՞ ասելիք այն փաստի վերաբերյալ, որ «Ա1+» հեռուստաընկերությունը մինչեւ այս՝ նախընտրական գործընթացների պահը չունի եթեր: Դեսպանը պարզաբանեց, որ սա եւ հայաստանյան լրատվական դաշտի խնդիրն առհասարակ ավելի խորը հարցեր են, քանզի փետրվարի 20-ից հետո ԶԼՄ-ները չեն դադարելու գոյություն ունենալ: Ըստ Օրդուեյի, մեր ԶԼՄ-ները պիտի առավել մատչելի լինեն հասարակական եւ քաղաքական գործիչների համար, պիտի գործեն առավել ազատ եւ անկախ, տարակարծության ավելի լայն սպեկտր ապահովեն: «Կարծում եմ, «Ա1+»-ն ապահովում էր տարակարծություն, ուներ այդ փորձը: Նրա վերադարձը դրական քայլ կլինի, բայց պիտի բարեփոխվի ողջ դաշտը», համոզված է օտարերկրյա դիվանագետը: Ի դեպ, դեսպանն ինքն ինչ-որ տեղ խախտել էր մամուլի ավանդույթներից մեկը, համաձայն որի ընդունված չէ մամլո ասուլիսից մեկ օր առաջ հարցազրույց տալ դաշտի ներկայացուցիչներից որեւէ մեկին, որը նաեւ արծարծում է նույն՝ մամլո ասուլիսի թեմաները:

Իսկ ինչո՞վ է պայմանավորված ԱՄՆ-ի կողմից Հայաստանին տրվող օգնության՝ ԱՄՆ նախագահի վարչակազմի 2004 թ. ֆինանսական բյուջեի նախագծում խիստ կրճատումը՝ նախորդ տարիների համեմատ: Ջոն Օրդուեյը պարզաբանեց, որ ԱՄՆ Կոնգրեսը մշտապես ավելի մեծ գումար է հատկացնում, քան նախատեսում է վարչակազմը, այնպես որ, այս պահին շրջանառող 49,5 մլն դոլարը վերջնական թիվ չէ:

«Այնուամենայնիվ, նախկին ԽՍՀՄ պետություններին տրվող օգնությունը փոքրացնելու միտումն առկա է: Սա մի կողմից գուցե ցույց է տալիս, որ ԱՄՆ-ն այսօր ունի այլ առաջնահերթություններ: Բայց նաեւ նշանակում է, որ այդ երկրներում առաջընթաց է գրանցվում: Այսուհանդերձ, Հայաստանը տրամադրվող այդ օգնության ծավալներով առաջին տեղում է ԱՊՀ երկրների շարքում»:

Հայացք սփիւռքից

Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահական ընտրութեան երկու շաբաթ մնացած բանակ մը թեկնածուներէն ունինք այսօր փոքր բանակ մը, որու իւրաքանչիւր անդամը երազը ունի նախագահական պալատ հասնելու: 11 թեկնածուները մինչեւ փետրուարի 9-ը իրաւունքը ունին իրենց տասը հազար դոլարի երաշխաւորագինը առնելու հեռանալու ընտրական դաշտէն:

Իսկ մնացեա՞լը...

Մնացողները, վստահաբար, միասնական թեկնածուի մը շուրջ բոլորուելու վճռով տարուած, իրենք զիրենք անզուգական թեկնածու պիտի նկատեն, զիրար պիտի նախատեն եւ ընտրական արշաւը լուսանկարներու շքեղ հանդէսի մը պիտի վերածեն:

մաքուր, թափանցիկ, արդար ու իւթոփիք ընտրութիւն մը ունենալու՝ թէ անիրական է, թէ՝ ինքնախաբէութիւն:

Տասնմէկ տարի անցաւ խորհրդային կայսրութեան փլուզումէն: Պէտք է ընդունիլ, որ Հայաստան քիչ թէ շատ կը կիրարկէ ժողովրդավարութեան մէկ տարբերակը. հրաշքի համազօր պէտք է նկատել հայաստանեան սահմանափակ ռամկավարութիւնը: Ինչո՞ւ հաւասալ այն եղերամայրերուն, որոնք առտու իրիկուն կը կրկնեն, թէ անհատական բռնատիրութիւն հաստատուած է Հայաստանի մէջ, թէ ազատ խօսքը կաշկանդուած է, թէ տեսական ահաբեկչութիւնը խեղդած է բոլոր ազատութիւնները: Այդ երգը երգողները անգամ մը միայն թող անդրադառնան դեղին մամուլին ներկայութեան ե-

թեամբ պիտի որոշեն, թէ երբ եւ ինչ-պէ՛ս իշխանափոխութիւն տեղի պիտի ունենայ Բաքուի մէջ: Հիւսիսի Վրաստանին շուարած Շեւարդնածէն տակաւին չէ հասկցած, թէ Վրաստանն ո՛ւր կ'ուղղուի՝ միջազգային մեծ քաղաքականութեան մէջ խեղդուելո՞ւ կ'երթայ, շրջանային համախոհութեան եւ կայունութեա՞ն կ'առաջնորդէ երկիրը, թէ՞ երկրին տարբաղադրութեան օրը կու գայ: Այդպիսի քաղաքական պայմաններուն տակ զարգացող ժողովրդավարութեան ի՞նչ բնութագրում կարելի է տալ արդեօք... Ղազախստանի Նազարպայեւի հաստատած «բարեգործ բռնատիրութիւնը» թերեւս տեղական կենցաղին եւ քաղաքական աւանդութիւններուն հետ հաշտ երթայ...: Իսկ քանի մը օր առաջ Թիւրքմենստանի

Լրջանալով, ըսենք, որ գործին վրայ իր արհեստը սորված Քոչարեանն ու իր գործակիցները Հայաստանի արտաքին քաղաքականութեան յաջող եւ հաւասարակշիռ կացութիւն մը ստեղծեցին: Իրանի եւ Ռուսաստանի հետ կապեր սերտացնող Երեւանը Արեւմտեան Եւրոպայի հետ առեւտրական գործակցութիւնը տակաւ կը զարգացնէ: Ճիշտ այդ կապերուն պատճառաւ ալ Արեւմուտքը աւելի խիստ եւ աչալուրջ կը հսկէ Հայաստանի ընտրութեանց եւ դէմոկրատական զարգացումներուն վրայ, մինչ պատրաստ է աչք փակելու Ալիեւի եւ Նիազովի նման բռնակալներու նկատմամբ, որոնք տոհմային ժառանգական կալուածքի վերածած են իրենց երկիրները: Դեռ մի քանի շաբաթ առաջ Գերմանիա եւ

տանի պետութիւնն ու ժողովուրդը: Ուրեմն երկրի իշխանութիւն, եթէ վստահելիութեան իր ուժը կ'առնէ զինք իշխանութեան բերող ժողովուրդէն, ապա գործելու եւ կառավարելու ուժ կը ստանայ լրջախոհ, կազմակերպուած ընդդիմութենէն: Առաջինը՝ ենթադրաբար տկար է, որովհետեւ 1998-ի ընտրութիւնը համոզիչ եւ ճիշդ աւարտ մը չէր ունեցած, յարմար անձը պարտուած էր, բայց երկրորդը՝ բոլորովին բացակայ է: Տիգրան Ոսկունի «Հայկական հորիզոնի» իր խմբագրականին մէջ կը գրէ, թէ ընդդիմութիւն եւ նախագահ իրար կ'արժեն: Դժուար է համաձայն ըլլալ աժանօրէն արձակուած այդ եզրակացութեան: Ընդդիմութիւնը նուազ արժէք կը ներկայացնէ այսօր Հայաստանի մէջ, քան գործող նա-

ԼՈՒՍԱՐՁԱԿԻՆ ՏԱԿ

Անիրական ակնկալութիւններ

Ընդդիմադրութեան տասը կամ աւելի նուազ թիւով թեկնածուները ցարդ մէկ երգով զբաղած են՝ նախագահական աթոռէն վար առնել Ռոբերտ Քոչարեանը: Եւ պաշտօնավարող նախագահ մը ընդհանրապէս դժուար է վար առնել Հայաստանի պէս երկրի մը մէջ:

Սփիւռքի մէջ հայաստանեան ընտրական լոզունգին պոռչտուքը փոխանորդաբար յառաջ տանող «քաղաքագէտները» չեն անդրադառնար, որ Հայաստանը Մ. Նահանգներու գործող ժողովրդավարութիւնը ոչ միայն չունի տակաւին, այլեւ տասնամեակներու փորձով ձեռք ձգուելիքը այսօր արդէն ծուռ ձեռքերու մէջ են: Սփիւռքի բծախնդիր հայրենասէրները չեն ուզեր ընդունիլ, որ ընդդիմադիր կոչուող թեկնածուները, իրենց կարգին, կա՛մ վրիժառութեան դրօշակակիրներ են, կա՛մ տեղական մասնաւոր շահերու ներկայացուցիչներ եւ կամ՝ արտասահմանեան առեւտրական շահերու գործիքներ, որոնք սա կամ նա անհաշիւ հայաստանեան ներդրումները աւելի շահաբեր դարձնելու պիտի ծառայեն: Սփիւռքահայու ակնկալութիւնը՝ րեւանի մէջ, 115 տարբեր կուսակցութիւններու ծիծաղելի արտօնեալ գոյութեան, ցոյցերու անհոգ շքերթին, անիշխանութեան եզրին հասնող ազատութիւններուն եւ ըսեն, թէ ինչի՞ արդիւնք են անոնք: Անգամ մը համար թող յիշեն իրենց «երկրորդ հայրենիք՝ ասպնջական միջին արեւելեան դրախտները», ուր ընդդիմադիր կուսակցութիւն, ընտրական ընդդիմութիւն, տարակարծիք մամուլ, հայհոյող մամուլ, երկրէն առանց վիզայի դուրս ելլելու ազատութիւն, չնաշխարհիկ բառեր էին միայն: Եւ այսօրուան պոռչտացողները ի՞նչ կ'ընէին այդ պայմաններուն տակ՝ իրենք եւ Աստուած գիտեն միայն...

Փորձենք գնահատական մը տալ հարեւան եւ տարբեր հանրապետութիւններու կիրարկած տեսականութեան դրոյթներուն: Ատրպէյճանի մէջ 1991-էն ի վեր նախագահական ընտրութիւն չէ կատարուած. այս տարի թերեւս ընտրութեան նման բան մը փորձուի Բաքուի իշխանութիւններուն կողմէ: Հեյդար Ալիեւ եւ իր շրջապատը գերդաստանական յաջորդութեան հաւատացողներ, Իլհամ Ալիեւին ձեռք ձգելիք փորձառու-

տանի Մեջլիսը նախագահ Նիազովին մօրուքին տակէն անցնելու համար, 2003 տարին հռչակեց Նիազովի ողբացեալ մամային նուիրուած տարի... Երեւակայեցէք Հայաստանի եւ սփիւռքի փրփրած հայութեան հակազդեցութիւնը, եթէ... Աստուած չընէ՝ Քոչարեանի մաման մեծարուէր Ազգային ժողովին կողմէ... ի՞նչ խմբագրականներ, ի՞նչ լուսանկարներ, ի՞նչ ցոյցեր պիտի ծնէին...

Չխնդանք, բայց Հայաստանն ալ կրնար Վրաստան մը, Ատրպէյճան մը կամ... Թիւրքմենստան մը դառնալ: Ի՞նչ երաշխիք կար, որ չշարունակուէին խորհրդային սովորոյթին այլանդակութիւնները Հայաստանի մէջ ալ: Այդ աւանդութեան դրսեւորումն է թերեւս, գործող նախագահին թիկունք կեցող ուժային նախարարութիւնները՝ բանակը, ապահովութեան ուժերը, պաշտպանութեան նախարարը... Նուազագոյնն է, որ զարգացող երկրի մը նախագահը պիտի օգտագործէր իր պաշտօնը պահելու համար: Կը զարմանա՞ք... դիտեցէք հարաւամերիկեան, ասիական, ափրիկեան եւ միջին արեւելեան պետութիւնները:

Ռուսաստան կատարուած Քոչարեանի արդիւնաւէտ այցելութիւնները շատ մեծ իմաստ ունէին փոքրիկ Հայաստանին վայելած վարկին համար: Ամերիկեան հսկող աչքը, որ Երեւանի ամէն մէկ շարժումը կը դիտէ, պիտի շարունակէ հակակշիռի տակ պահել Կովկասեան կայունութիւն մը, որ անխոհեմ մէկ արարքով կրնայ քայքայուիլ: Հայաստան զուրկ ըլլալով հարեւաններու բնական հարստութիւններէն եւ ռազմավարական դիրքէն, լուրջի առնուած պետութիւն մըն է այսօր: Եւ այս յաջողութեան վարկը կ'երթայ 1991-էն ի վեր կիրարկուող լուրջ աշխատանքին եւ կուտակուող վստահութեան: Դիւրին է կառուցուածը քանդել:

Ընտրութենէն ամիս մը առաջ դեռ անփութութիւն մը կը տիրէ ընդդիմութեան շարքին մէջ: Ստեփան Դեմիրճեան եւ Արտաշէս Գեղամեան իբր թէ գլխաւոր ուժերն են Քոչարեանը... վար բերելու գործին: Երանի թէ ընդդիմադիրները դրական մեկնակէտէ ճամբայ ելած ըլլային, այդպէսով հաւանական իշխանափոխութեան տուած կ'ըլլային յաւելեալ լրջութիւն մը, որուն արժանի է Հայաստանի նախագահը: Եւ այս անհաւասարութիւնը՝ հակառակ տիրող թշուառութեան, արտագաղթի թէկուզ նուազած թափին, տնտեսութեան յառաջդիմութեան չունեցած ազդեցութեան՝ ժողովուրդի զանգուածին կենցաղի մակարդակին վրայ:

Հակառակ վերապահութիւններուն, չքմեղանքներուն զորս կ'արտայայտենք, երբ կը գրենք Հայաստանի մէջ տիրող այսօրուան կառավարման ձեւին մասին, փետրուարի 19-ի ընտրութիւնը իրողապէս պէտք է արտայայտէ Հայաստանի ամբողջ ժողովուրդին կամքը. Երեւանի, Գիւմրիի, Աբովեանի, Մեղրիի եւ բոլոր աւաններուն, գիւղերուն մէջ քուէարկող քաղաքացիներուն ազատ եւ պատասխանատու ձայներով պէտք է իշխանութեան գայ նախագահը: Պիտի ըլլան բնական բողոքներ անկանոնութեանց, այժմէն իսկ կան անոնք, հայը ե՞րբ պարտուեր է... բոլորն ալ արժանի են յաղթանակի, բայց...

Երկիրը մէկ նախագահ պիտի ունենայ, բարեբախտաբար...

ՎԱՉԷ ՍԵՄԵՐՃԵԱՆ
Լոս Անջելես, ՌԱԿ «Նոր Օր» պաշտօնաթերթի խմբագիր

Բաց նամակ նախագահութեան թեկնածու Պրն. Արտաշէս Գեղամեանին

Յարգելի Պրն. Գեղամեան

Այս նամակին հեղինակը սփիւռքահայ մըն է: Չի ճանչնար Ձեզ: Չի ճանչնար ոչ մէկ նախագահական թեկնածուի: Հեռատեսիլի եւ համացանցի միջոցով կը հետեւիմ հայաստանեան իրադարձութիւններուն եւ ինչպէս ամէն հայ ցանկութիւնս է որ մեր հայրենիքը անընդհատ բարգաւաճի: Կ'ուզեմ աւելցնել նաեւ, որ չեմ պատկանիր քաղաքական ոչ մէկ կուսակցութեան:

Կիրակի 2 փետրուար 2003 հետեւեցայ Հ1 ալիքի «Օրակարգից դուրս» յայտագրին, որուն հիւրերն էին պաշտպանութեան նախարար Պրն Սերժ Սարգսեանը եւ Դուք: Եւ ինչպէս ամէն թեկնածու ունէիք Ձեր ծրագրերը, մտածումները, գաղափարները եւ տեսակէտները Հայաստանի եւ Հայութեան հետ կապուած հարցերուն եւ անոնց լուծումներուն գծով: Մինչեւ հոս անբնական ոչ մէկ խնդիր: Սակայն Ձեր ելոյթին ընթացքին ունեցաք կարգ մը արտայայտութիւններ, որոնք իմ պատկերացումով ո՛չ Հայաստանի նախագահին եւ ո՛չ ալ այդ պաշտօնին յաւակնող թեկնածուի կեցուածքներ եւ արտայայտութիւններ պէտք է ըլլան: Եւ ճիշդ այդ ելակէտէն մեկնած, եթէ Հայաստանի քաղաքացի ըլլայի, փետրուար 19-ին Ձեզ չէի քուէարկեր: Որո՞նք են այդ արտայայտութիւնները, որոնք այս նամակին գրուելուն դրդապատճառ հանդիսացան:

Նախագահ Ռոպէր Քոչարեանի անդրադառնալով, յիշեցիք Յովհաննէս Քաջազնունիի մէկ խօսքը, զոր արտասանած է 1921 թ.ին՝ թէ «Դաշնակցութիւնը անելիք չունի այլեւս»: Եւ աւելցուցիք, թէ Ռոպէր Քոչարեան անելիք չունի: Սակայն այսօրուան սփիւռքը մեծագոյն ապացոյցն է, որ Պրն. Քաջազնունին սխալած էր 1921-ին: Աւելին. քանի մը տասնեակ տարի յետոյ, երբ սփիւռքը արդէն կազմաւորուած եւ կազմակերպուած իրողութիւն էր եւ Քաջազնունին եթէ ողջ ըլլար, ինք պիտի ընդունէր, թէ 1921-ին սխալած է: Իսկ հիմա հարց կը ծագի. Հայաստանն ու հայ ժողովուրդը եւս պէտք է սպասեն քանի մը տասնեակ տարի, որպէսզի ապացուցեն, որ պրն. Գեղամեան սխալեցա՞ւ 2003-ի փետրուար 2-ին: Բայց անհատներու սխալները սրբագրելու ժամանակ չունինք, պրն. Գեղամեան: Եթէ հայօրէն կը մտածէք, պէտք է հաւատաք եւ համոզուիք, որ ոչ թէ նախագահ Քոչարեանը, այլեւ ամէն հայ անելիք ունի: Թէ ով աւելի լաւ ձեւով կը գործէ, այդ պիտի որոշէ հայրենի մեր ժողովուրդը փետրուար 19-ին: Հոս այլ հարց եւս կը ծագի: Ինչու յիշել պատմութեան մէջ Դաշնակցութեան նման կուսակցութեան հասցէին նետուած խօսքը: Եթէ դաշնակցութիւնը Ռոպէր Քոչարեանի փոխարէն պաշտպանէր Ձեր թեկնածութիւնը, պիտի յիշէի՞ք այդ անիմաստ խօսքը: Պատասխանը ինծի համար պարզ է: Սակայն Դուք խաղացիք վարպետի խաղ՝ երկու թռչուն մէկ քարով զարնելով: Ձեր այդ ակնարկութեամբ Դուք ուզեցիք վիրաւորել դաշնակցութիւնը: Բայց պէտք է գիտնաք, որ դաշնակցութեան վիրաւորելով դուք կը վիրաւորէք մեր պատմութեան վերջին հարիւրամեակը, մեր նահատակները: Իսկ դուք աւազի հատիկի մը չափ իսկ չէք մեր պատմութեան եւ նահատակներուն առջեւ:

Երկրորդ երեւոյթը որ ակնբախ էր Ձեր խօսակցութեան մէջ այն էր, որ Դուք ունիք բոլոր հարցերուն լուծումները եւ 5 տարուան ընթացքին Հայաստանը պիտի դառնայ «երկիր դրախտավայր»: Եւ արդէն իսկ Ձեր նշանախօսքը՝ «Միասին փրկենք հայրենիքը», ուռուցիկ է եւ վտանգաւոր: Ձեր ելոյթին մէջ ալ Դուք փորձեցիք ներկայանալ որպէս փրկիչ: Աստուածաշունչը մեզ փրկիչ ուղարկելու խոստում չունի: Նման հիւանդագին խոստումներ տուող գաղափարախօսութիւնները՝ ֆաշականութիւն, համայնավարութիւն, արդէն իսկ պատմութիւն են եւ ապագայ չեն կրնար ըլլալ: Հետեւաբար Դուք ալ ապագայ չէք խոստանար Հայաստանին եւ հայութեան:

Կայ նաեւ այլ մտահոգիչ երեւոյթ մը: Ձեր ամբողջ ելոյթին ընթացքին յաւակնեցաք ըսելու, թէ Հայաստանի եւ հայութեան դիմագրաւած դժուարութիւնները միմիայն տնտեսական են եւ տնտեսական հարցերու լուծումով կը լուծուին մեր բոլոր հարցերը: Ղարաբաղի հարցը, Հայկական ցեղասպանութիւնը, Հայաստան-Սփիւռք յարաբերութիւնները, Հայաստան-Թուրքիա յարաբերութեան դիմագիծը ի՞նչ ճակատագիր պիտի ունենան, պրն Գեղամեան: Այդ հարցերը նոյնքան կարեւոր չե՞ն ձեզ համար: Արդեօք կը մտածէք, թէ Հայաստանի տնտեսական հզօրացումով Թուրքիան կը ճանչնա՞յ Հայկական ցեղասպանութիւնը: Եւ վերջապէս աւելի ճիշդ պիտի ըլլար, եթէ յիշէիք խորհրդային իշխանութեան շրջանի Ձեր գործունէութիւնը, այլ փոխարէնը, մեզի ըսէիք, թէ ի՞նչ ծառայութիւն ըրած էք Անկախ Հայաստանին վերջին 12 տարիներուն:

Հաւանաբար իմ եզրակացութիւնս փոխանցեցի նամակիս սկզբնաւորութեան: Սակայն կ'ուզեմ այստեղ աւելցնել նաեւ, թէ այս նամակը գործող նախագահին թեկնածութիւնը պաշտպանելու համար չէ: Նոյն յայտագրէն կիրակի 26 յունուարին երկու այլ թեկնածուներ՝ պրն Վազգէն Մանուկեան եւ պրն Արամ Կարապետեան եւս ելոյթ ունեցան, սակայն անոնց ելոյթները ընդվզեցուցիչ չէին, ինչպէս Ձեր ելոյթը:

Այո՛, ամէն ինչ ըսելու իրաւունքը ունիք, եւ ըսելիք շատ բան ունիք, բայց որպէս Հայաստանի նախագահական թեկնածու, պրն Գեղամեան, ԱՆԵԼԻՔ ՉՈՒՆԻՔ:

ՌՈՒԲԷՆ ԱՐԱՄԵԱՆ
mailto: gragaran@yahoo.com

Նամակ ՀՅԴ-ին եւ ՌԱԿ-ին

(Առանց մեկնաբանության)

Կարո՞ղ եք ինձ լուսաբանել, թե ինչի՞ հիման վրա եք պաշտպանում Հայաստանի ներկա վարչակարգը: Տպագրելո՞ւ եք արդյոք այս նամակը ձեր թերթերում: Ես մի բան կարող եմ ասել. դուք՝ ՀՅԴ եւ ռամկավարները ամոթի զգացում չունեք: Չունեք արժանապատվություն, ազնվություն, միասնություն եւ անկեղծություն հայ ժողովրդի ապագայի հանդեպ: Երբ Քոչարյանը նախագահ «ընտրվեց», խոստացավ լուծել երկքաղաքացիության խնդիրը: Չլուծեց: Այժմ ինքն ու Վահան Հովհաննիսյանն ասում են, որ դա կլուծվի այս գարնանը: Ինչպե՞ս կարող է մարդ հավատալ դրան:

Հուսով եմ այս նամակը կմղի ձեզ լինելու առաջին հերթին ազնիվ ինքներդ ձեր նկատմամբ: Ձեր դատարկ քարոզները ձեզ պահեք: Ամբողջ հայ ժողովրդի ապագան է հարցականի տակ եւ դուք դրանով խաղ եք անում: Հայ հեղափոխական դաշնակցությո՞ւն: Ի՞նչն է հեղափոխական ձեր կազմակերպությունում: Յոթանասուն տարի շարունակ «ազատ, անկախ Հայաստան» գոռացիք: Դե, եթե Րաֆֆի Հովհաննիսյանի նման մի անձնավորություն, որն իր կնոջ եւ երեխաների հետ Հայաստան տեղափոխվեց 1991-ին, դարձավ Հայաստանի առաջին արտգործնախարարը, որն ավելի քան 50 հոգու աշխատանք է տվել եւ շարունակում է ծառայել Հայաստանին, չի կարողանում հասարակ մի քաղաքացիություն ձեռք բերել, ո՞վ կարող է: Ինչո՞ւ հեղափոխական դաշնակները 1991-ից սկսած չեն քաջալերում ներգաղթը դեպի «ազատ, անկախ» Հայաստան եւ ինչո՞ւ իրենք իրենց կանանցով ու երեխաներով չեն տեղափոխվում Հայաստան՝ իրենց երեխաների տրամադրության տակ «BMW»-ներ եւ «Մերսեդեսներ» դնելու փոխարեն:

Առ ի տեղեկություն հաղորդեմ, որ ավելի հեշտ է Մ. Նահանգների քաղաքացիություն ստանալ, քան Հայաստանի:

Ամաչում եմ այս բաներն ասելուց, բայց դուք չեք ամաչում ձեր արարքներից: Դուք կորցրել եք ձեր նկատմամբ ունեցած իմ ամենայն հարգանքը:

Շարունակեք կատարել այն, ինչ կատարում եք, որովհետեւ միայն Թուրքիան եւ մեզանում գտնվող թուրքերը կարող են ուրախանալ ձեր դատարկ «հեղափոխական» բառերով:

Կեցցե՛ հայ ժողովուրդը:

ՀԱՐՈՒԹ ԲՐՈՆՈՅԱՆ
Գլենդել, Կալիֆոռնիա
3000 Հոնոլուլու ավենյու, շենք 4
91214, ԱՄՆ

Միջազգային

ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ

Տխրահռչակ Բեռնարդ Լուիսը թուրքերին հորդորում է հակաիրաքյան պատերազմում լինել տանտեր, քան թե հյուր

Վերջին շրջանում Անկարան հաճախակի է հյուրընկալում օտարերկրյա դիվանագետներին, պետական գործիչներին եւ զինվորական ներկայացուցիչներին: Նրանց մեջ դեռեւս կարելի է առանձնացնել ամերիկացիներին, ամերիկյան շահագրգռությունները նմանապես: Ի վերջո Թուրքիան Մերձավոր եւ Միջին Արեւելքում, որպես ԱՄՆ-ի լիազոր ներկայացուցիչ, սահմանակից է Իրաքին: Հակաիրաքյան պատերազմը եւ դրան Թուրքիայի մասնակցության հարցը ոչ միայն կարեւոր նշանակություն է հաղորդել Անկարային, այլեւ պայմանավորել է այնտեղ կատարվող այցելությունների հաճախականությունը:

Ըստ երեւույթին խոսքը վերաբերում է ԱՄՆ նախագահի Մերձավոր եւ Միջին Արեւելքում վարած քաղաքականությանը: Այլապես «Աքշամը» Լուիսին չէր համարի «նախագահ Ջորջ Բուշի միջինարեւելյան քաղաքականության հեղինակ», ոչ էլ կընդգծեր, որ նա վերջինի «գլխավոր խորհրդատուն» է:

Բեռնարդ Լուիսը Ստամբուլ է ժամանել «Ժողովրդավարության թուրքական արկածը» գրքի շնորհանդեսի համար եւ հակաիրաքյան պատերազմի առնչությամբ արժեքավոր խորհուրդներ է տվել Թուրքիային: Նա խոսել է Թուրքիայում ժողովրդավարության հին ավանդույթների եւ ամուր հիմքերի մասին ու, բացա-թյան ձեւավորումը, ըստ իս, չափազանց դժվար է, որովհետեւ նրա հնարավոր հարեւանները դրան խիստ բացասական են վերաբերվում: Եթե մի բան անցանկալի է բոլորին, ապա դրա իրագործումն անհնար է դառնում: Կասկածում եմ, որ նույնիսկ կազմավորման դեպքում նա երկար կյանք ունենա: Քուրդ առաջնորդներն անգամ այդպիսի պետությանը դեմ են արտահայտվում»:

Թուրք լրագրողները Լուիսին հիշեցրել են վարչապետ Աբդուլլահ Գյուլի «մենք Թուրքիային պատրաստում ենք վատթարագույն սցենարի» խոսքերը, որոնց առնչությամբ նա ասել է. «Հնարավոր վատթարագույն

Սա միանգամայն հասկանալի է: Քանի որ Թուրքիան ամերիկյան զինված ուժերի օգտագործմանը ռազմաբազաներ եւ նավահանգիստներ է տրամադրել, ուստի ավելի քան հասկանալի պետք է լինի ԱՄՆ-ի պաշտպանության նախարարության եւ Պենտագոնի ղեկավարների ժամանումն Անկարա: Սակայն Անկարա կատարվող այցելությունները դիվանագետների, զինվորական եւ պետական գործիչների շրջանակներով չեն սահմանափակվում: Ահա հակաիրաքյան պատերազմի նախաշեմին Ստամբուլ է այցելում տխրահռչակ պատմաբան Բեռնարդ Լուիսը:

Դոկտոր, պրոֆ. Լուիսի այցի մասին հունվարի 4-ի համարում տեղեկացնում է թուրքական «Աքշամ» թերթը: Նա, որպես վարձու գիտնական, հայ ընթերցողի ուշադրությունն իր վրա է հրավիրել Հայոց ցեղասպանության պատմական իրողությունը ժխտելու եւ հարցի առնչությամբ թուրքական պետական ժխտողականությունը «գիտականորեն» հիմնավորելու անընդմեջ փորձերով: «Աքշամի» հրապարակումից պարզվում է, որ Լուիսը միաժամանակ նախագահ Ջորջ Բուշի քաղաքականության ուղղություն տվող առանցքային դեմքերից է եւ ճարտարապետը նրա հակաիրաքյան պատերազմի:

ռելու համար նահանջի հնարավորությունը, ընդգծել. «Իրաքի դեմ ոչ մի պատերազմ, որը շատ հավանական է, չի կարող ներազդել Թուրքիայում ամուր հիմքեր ունեցող քաղաքական կառուցվածքի վրա»:

Թեեւ Լուիսը պատերազմին մասնակցելու հարցում կողմնորոշվելու իրավունքը Թուրքիային է թողել, բայց եւ այնպես մասնակցությունից հրաժարվելու բացասական հետեւանքների մասին նախազգուշացրել է. «Թուրքիան պետք է ճշտի իր դիրքորոշումը, պատերազմից հետո, երբ կողմերը պայմանագրերի ստորագրման համար բանակցությունների սեղանի մոտ նստեն, նա պետք է իմանա, թե ո՞րն է նախընտրելի՝ լինել տանտե՞ր, թե՞ որպես հյուր ներկայանալ: Այս հարցն իրենք իրենց պետք է տան երկրի ղեկավարները»:

Լուիսը կարծիք է հայտնել, թե պատերազմի ավարտին, երբ ԱՄՆ-ը հաղթանակ տանի, չպետք է փոխի Իրաքում գործող սահմանադրությունը եւ խրախուսի տարածաշրջանում դաշնային պետության ստեղծումը: Նա միաժամանակ չափազանցություն է համարել «անկախ քրդական պետության կազմավորման» մտադրությունները, որոնք վերագրվում են ԱՄՆ-ին, եւ ավելացրել է. «Անկախ քրդական պետուսցենարը Սադդամի գոյությունն է: Պատերազմը վերջ է տալու աշխարհի ամենավտանգավոր երեւույթին՝ Սադդամին: Հարցին այս տեսանկյունից պետք է մոտենալ»:

«Աքշամը» զերծ է մնում Բեռնարդ Լուիսի խոսքերը մեկնաբանելուց: Ըստ երեւույթին, Հայոց ցեղասպանության հարցում Թուրքիային մատուցած ծառայությունների համար խնայում է նրան: Հարցը, սակայն, «Աքշամը» չէ, այլ հակաիրաքյան պատերազմի ավարտին Իրաքը դաշնային հիմունքներով վերակառուցելու պաշտոնական Վաշինգտոնի մտադրությունը: Որքան էլ Լուիսը անհավանական համարի քրդական անկախ պետության ձեւավորումը Իրաքի հյուսիսում, նրա խոսքերից ակնհայտ է դառնում քրդերի ինքնիշխանության անխուսափելիությունը:

Դա ինքնավարություն կլինի, թե ինքնավար հիմունքներով իրաքյան դաշնության սուբյեկտ, միեւնույն է, պետականություն է: Պարզապես նրա ինքնիշխանությունն է սահմանափակ: Մինչդեռ Թուրքիայի համար հավասարապես անընդունելի են ինչպես քրդական անկախ պետության կազմավորումը, այնպես էլ ինքնավարությունն ու ինքնիշխանությունը՝ անկախ մակարդակից:

ՅԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Հարավսլավիան այլեւս գոյություն չունի

Հարավսլավիայի Միութենական Հանրապետությունը դադարեցրել է գոյությունը: Ռոյթեր գործակալությունը հաղորդում է, որ երեքշաբթի օրը Հարավսլավիայի խորհրդարանն ընդունել է նոր պետության՝ Սերբիայի ու Չեռնոգորիայի սահմանադրական խարտիան: Միութենական խորհրդարանի զույգ պալատներն առանձին նիստերում քվեարկել են խարտիայի եւ դրա իրականացման օրենքի օգտին, ինչը նշանակում է Հարավսլավիայի վախճան:

Ավելի վաղ այդ երկու փաստաթղթերն ընդունվել էին Սերբիայի եւ Չեռնոգորիայի խորհրդարաններում: Խարտիայի ընդունման մասին հայտարարվել է զույգ պալատների համատեղ նիստում, որից հետո նոր պետության գլխավոր իրավական փաստաթուղթը մտել է ուժի մեջ: Համատեղ նիստը տեւել է ընդամենը 3 րոպե: 1918 թ. ստեղծված Հարավսլավիայի 75-ամյակը լրանալու էր ընդամենը մի քանի ամիս հետո:

Սահմանադրական խարտիայի ընդունումից 10 օր անց հանրապետական խորհրդարանները կընտրեն նոր միութենական խորհրդարանի անդամներին, որը կկազմվի դրանից 5 օր հետո: Սերբիայի ու Չեռնոգորիայի խորհրդարանը (Սկուպշչինա) կունենա 126 պատգամավոր (91-ը Սերբիայից, 35-ը Չեռնոգորիայից): Առաջին նիստում կընտրվեն նախագահ, փոխնախագահ եւ 3 քարտուղար: ՌԻԱ գործակալության տվյալներով, երկրորդ նիստում կընտրվեն պետության նախագահ եւ կառավարության ղեկավար:

Սերբիան ու Չեռնոգորիան կլինեն միջազգային իրավունքի միասնական սուբյեկտ, որի քաղաքացիները միատեսակ իրավունքներ կունենան երկու հանրապետություններում: Բանակն ու դատարանը կլինեն ընդհանուր: Ստեղծվելու են նոր օրհներգ, զինանշան եւ դրոշ: Իսկ ֆինանսատնտեսական համակարգերը հանրապետություններում ինքնուրույն են լինելու: Վարչական կենտրոնը Բելգրադն է:

Համադաշնային նոր պետությունում ընդհանուր են լինելու արտաքին քաղաքականությունը, պաշտպանությունը, արտաքին տնտեսական կապերը, տնտեսական փոխգործողությունը, մարդու եւ ազգային փոքրամասնությունների իրավունքների պաշտպանությունը:

Պ. Ք.

ՄԱԿ-ի տեսուչները գտել են եւս մեկ քիմիական մարտագլխիկ

Իրաքում մի շարք օբյեկտների արտահերթ ստուգումներ իրականացնելով՝ ՄԱԿ-ի տեսուչները երեքշաբթի օրը հայտնաբերել են եւս մեկ դատարկ մարտագլխիկ, որը նախատեսված է քիմիական լիցքի համար:

Ասոշիեյթեդ պրեսի տվյալներով, մարտագլխիկը հայտնաբերվել է Բաղդադից հյուսիս ընկած Ալ Թաջի օբյեկտի պահեստում: Հաղորդվում է, որ սա ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդին Իրաքի ներկայացրած հաշվետվության մեջ չհիշատակված արդեն 17-րդ մարտագլխիկն է: Հունվարին ՄԱԿ-ի տեսուչներն իրաքյան մեկ ուրիշ օբյեկտում հայտնաբերել էին 16 դատարկ մարտագլխիկներ, որոնք կարող են քիմիական լիցք կրել: Այն ժամանակ իրաքցիները տվյալ փաստն անվանել էին «փոքրիկ մի բաժակ ջրում», հայտարարելով, թե դրանք դուրս գրված մարտագլխիկներ են, որոնց մասին իրենք պարզապես մոռացել էին:

ԻՐԱՔՅԱՆ ՃԳՆԱԺԱՄ

Բուշը հաստատել է հակաիրաքյան գործողության ծրագիրը

Խորհրդապահական աղբյուրներ վկայակոչելով՝ մոսկովյան «Նեզավիսիմայա գազետա» թերթը պնդում է, թե ԱՄՆ-ում արդեն հաստատված է հակաիրաքյան գործողության վերջնական ծրագիրը: Ենթադրվում է, որ «Ցնցում եւ սարսուռ» պայմանական անունն ստացած գործողությունն սկսվելու է ամենամոտ ժամանակներս: Դրա ապացույցը ծոցածոցի գոտում ԱՄՆ գլխավոր հարվածային ուժի՝ ատոմային բազմանպատակ ավիակիրների արագ կուտակումն է: Թերթի տվյալներով, փետրվարի երկրորդ կեսին Պարսից ծոցում տեղաբաշխված կլինի ամերիկյան 5 ավիակիր, ինչը միանգամայն բավարար է Իրաքին հարվածելու համար:

Ընդհանուր առմամբ տարածաշրջանում ԱՄՆ-ի եւ նրա դաշնակիցների խմբավորումը կազմված է 70 ռազմանավերից, որոնցից 15-ը նախատեսված են թեւավոր հրթիռների համար: Դրանցից յուրաքանչյուրի վրա մինչեւ 430 թեւավոր հրթիռ կա: Ի դեպ, 1991 թ. «Անապատի փոթորիկ» գործողության ընթացքում արձակվել է ընդամենը 273 թեւավոր հրթիռ: Այնպես որ այժմ ռազմածովային խմբավորման հնարավորություններն անհամեմատ մեծ են:

Բացի դրանից, ծոցածոցի գոտում արդեն կուտակվել է 500-ից ավելի ռազմօդանավ, որոնցից 160-ը տախտակամածային ավիացիայի օդանավեր են: Մոտ ժամանակներս ԱՄՆ-ից կուղարկվեն մարտավարական օդուժի նոր միավորումներ: Դիեգո Գարսիա կղզում տեղաբաշխված են B-52H տիպի 12 ռազմավարական ռմբակոծիչներ, B-1B տիպի 8 ուրիշներն էլ Օմանում են: Որոշ տվյալների համաձայն, հենց այդ օդանավերից է միջուկային ռազմմթերք նետվելու Իրաքի վրա, եթե Սադդամ Հուսեյնը զանգվածային բնաջնջման զենք օգտագործի:

Մոտալուտ պատերազմի երկրորդ նշանը ԱՄՆ հետախուզության գործունեության աշխուժացումն է: Մոսկովյան թերթի տվյալներով, ծոցածոցի գոտում հետախուզական օդանավերի թիվը հասցվել է 30-ի: Պատերազմի երրորդ նշանն օդուժի կազմում հեռավոր ռադիոլոկացիոն հայտնաբերման եւ կառավարման օդանավերի թվի կտրուկ ավելացումն է:

«Ցնցում եւ սարսուռ» գործողության ծրագրով նախատեսվում է Իրաքին օրական հասցնել 300-400 հրթիռային ու ռմբային հարված: Ենթադրվում է պատերազմի առաջին երեք օրերին սաստիկ հարվածներով հոգեպես ընկճել իրաքցիներին: Ըստ որոշ տեղեկությունների, բուն Իրաքում սկսվել է նավթահանքերի ականապատումը:

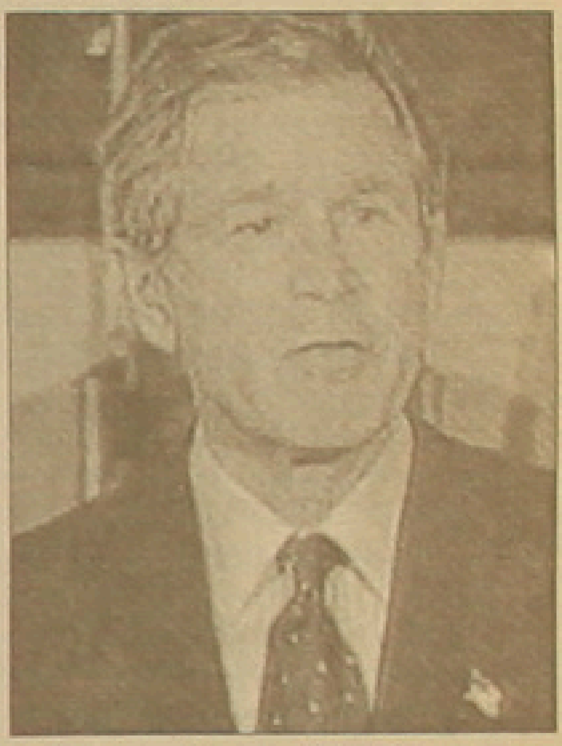

Իրաքի դեմ ռազմական գործողություններ ծավալելու առիթ ամերիկացիներն ու նրանց դաշնակիցներն արդեն ունեն: Օրերս Սադդամ Հուսեյնի պահնորդային ծառայության ղեկավար Աբու Համդի Մահմուդը Իսրայելի հետախուզությանը ներկայացրեց Բաղդադից հարավ ընկած քիմիական զենքի ստորգետնյա գործարանի, Ռամադիի շրջանում հյուսիսկորեական «Սքադ» հրթիռների, անապատում մանրէական զենքի երկու ստորգետնյա պահեստարանների կոորդինատները:

Ռիչարդ Փեռլ. «Ֆրանսիան այլեւս դաշնակից չէ»

Ֆրանսիան այլեւս ԱՄՆ-ի եւ ՆԱՏՕ-ի դաշնակիցը չէ, ուստի «դաշինքը պարտավոր է մշակել իր նախկին դաշնակցին զսպելու նոր ռազմավարություն, այլապես ՆԱՏՕ-ն կդադարեցնի գոյությունը որպես համախոհների միություն»:

Յունայթեդ պրես ինտերնեշնլ գործակալության տվյալներով, վերոհիշյալ պնդումն է արել Պենտագոնի առաջատար խորհրդականներից մեկը՝ ԱՄՆ պաշտպանության նախկին փոխնախարար Ռիչարդ Փեռլը:

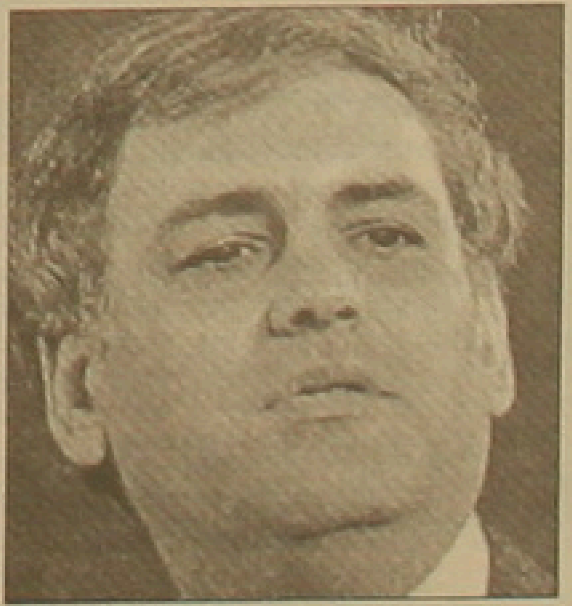

Նյու Յորքում հասարակական կապերով զբաղվող ընկերություններից մեկի սեմինարում ելույթ ունենալով՝ Փեռլը հայտարարել է, որ, ի տարբերություն Գերմանիայի, որն Իրաքի պատերազմին հրաժարվում է մասնակցել լոկ «վարկաբեկված կանցլերի» սխալի պատճառով, Ֆրանսիայի դիրքորոշումը շատ ավելի լուրջ եւ վտանգավոր է:

Ռիչարդ Փեռլի կարծիքով, Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակը «հոգու խորքում վստահ է, թե Սադդամ Հուսեյնն ավելի լավ է, քան իր հավանական իրավահաջորդներից որեւէ մեկը»:

Առանց ՄԱԿ-ի հատուկ բանաձեւի ընդունման Իրաքի դեմ ռազմական գործողությունն անթույլատրելի համարող իր դիրքորոշումը պաշտպանելով՝ Ֆրանսիան «այդպիսով ձգտում է աշխարհում նսեմացնել ԱՄՆ-ի դերը»: Փեռլի կարծիքով, թե Ֆրանսիայի եւ թե Գերմանիայի գործողություններն «էական վնաս պատճառեցին Ատլանտյան դաշինքին»:

Քուվեյթի հյուսիսը հայտարարված է փակ ռազմական գոտի

Երեկ Քուվեյթի պաշտպանության նախարարության տարածած հայտարարության համաձայն, փետրվարի 15-ից երկրի բոլոր հյուսիսային տարածքները համարվում են փակ ռազմական գոտի: Մամլո ասուլիսում ելույթ ունենալով՝ Քուվեյթի բանակի ներկայացուցիչ, գնդապետ Յուսիֆ Աբդել Ռազաք ալ Մուլլան ասել է, որ այդ ժամկետից հետո քաղաքացիական անձանցից որեւէ մեկը չի կարողանա Քուվեյթի հյուսիս եւ հյուսիս-արեւմուտք այցելել, առանց երկրի պաշտպանության նախարարության հատուկ անցագրի:

Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի, Քուվեյթի հյուսիսում՝ Իրաքի սահմանի մոտ ներկայումս տեղաբաշխված են մոտ 35 հազար ամերիկացի զինծառայողներ, որոնք ապահովում են Քուվեյթի պաշտպանությունը «Իրաքի նախահարձակումից»:

Պատերազմի ծավալման դեպքում հարյուրավոր քուվեյթցիներ կհեռանան հայրենիքից՝ վախենալով իրաքցիների հարվածներից: Արաբական մամուլը Քուվեյթում նույնիսկ հակաամերիկյան տրամադրությունների աճ է արձանագրում: Ի դեպ, Իրաքի փոխվարչապետ Թարիք Ազիզը Կանադայի հեռուստատեսությանը տված հարցազրույցում հայտարարել է, որ իր երկիրը կհարձակվի Քուվեյթի կամ «այլ վայրերի» վրա, որտեղից ամերիկացիները կգրոհեն Իրաքի վրա:

Պ. Ք.

Նոր դարձվածաբանական բառարան

Բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Խաչիկ Բադիկյանի «Ուսումնական դարձվածաբանական բառարան» աշխատությունը, որ 2002 թ. տպագրել է Երեւանի պետական համալսարանի հրատարակչությունը՝ տպագրական 46,25 մամուլ ծավալով (736 էջ) լուրջ ներդրում է լեզվաբանական, բառարանագրական գրականության մեջ: Այդ ստվարածավալ աշխատության մեջ ընդգրկված են ժամանակակից հայերենի առավել կիրառական մոտ 6 հազար դարձվածային միավորներ, այդ թվում՝ նաեւ դարձվածային նորաբանություններ:

Աշխատությունը ստեղծելիս՝ Խ. Բադիկյանն օգտագործել է աղբյուրագիտական հարուստ գրականություն: Դարձվածային միավորների զգալի մասը նա քաղել է Ա. Սուքիասյանի եւ Ս. Գալստյանի «Հայոց լեզվի դարձվածաբանական բառարան», «Ռուս-հայերեն դարձվածաբանական բառարան», Ա. Պառոյանի «Պարույր Սեւակի չափածոյի բառարան», Ստ. Մալխասյանցի քառահատոր «Հայերեն բացատրական բառարան», Հր. Աճառյանի անվան լեզվի ինստիտուտի քառահատոր «Ժամանակակից հայերենի բացատրական բառարան», ակադեմիկոս Էդ. Աղայանի երկհատոր «Արդի հայերենի բացատրական բառարան» գրքերից:

Հեղինակն աշխատության մեջ օգտագործել է նաեւ հարյուրից ավելի դասական ու ժամանակակից գրողների, գիտնականների, հրապարակախոսների գրական-գեղարվեստական, գիտական, հրապարակագրային երկերում, ռադիոհեռուստահաղորդումներում սփռված, արտահայտված մեծաթիվ դարձվածային միավորներ: Դարձվածային միավորներ է վերցրել նաեւ խորհրդային շրջանի եւ արդի թերթերից, ամսագրերից, դասագրքերից, թարգմանական գրականությունից:

Այսպիսով՝ աղբյուրագիտական չափազանց հարուստ գրականության օգտագործումը պարզորոշ վկայում է Խ. Բադիկյանի ջանասեր եւ պրպտուն, երկարամյա աշխատանքի մասին: Այդ պատճառով էլ նրա «Ուսումնական դարձվածաբանական բառարան» աշխատությունը լայնընդգրկուն է, հարուստ ու բովանդակալից: Նրանում դարձվածային միավորների համակարգը ներկայացված է նոր, ավելի ամբողջական տեսքով:

Խ. Բադիկյանը դարձվածային միավորներն առաջին անգամ ներկայացնում է լեզվաբանական, գիտական ժամանակակից մակարդակով. այսինքն՝ աշխատության մեջ պարզորոշ ցույց են տրված գոյականական, ածականական, բայական, մակբայական, վերաբերական դարձվածային միավորները, դրանց անվանողական եւ հաղորդակցական արժեքները: Տարբերակումները որոշակիորեն երեւում են յուրաքանչյուր դարձվածային միավորի քննարկման ու բնագրային խոսքից բերվող օրինակներում:

Աշխատությունից օգտվելը դյուրավ դարձնելու նպատակով հեղինակը բառարանում դարձվածային միավորները դասավորել է այբբենական կարգով՝ անկախ դարձվածքի առաջին բաղադրիչի բառի գերադաս կամ ստորադաս լինելուց: Այլ խոսքով ասած՝ կիրառել է փնջային սկզբունքը:

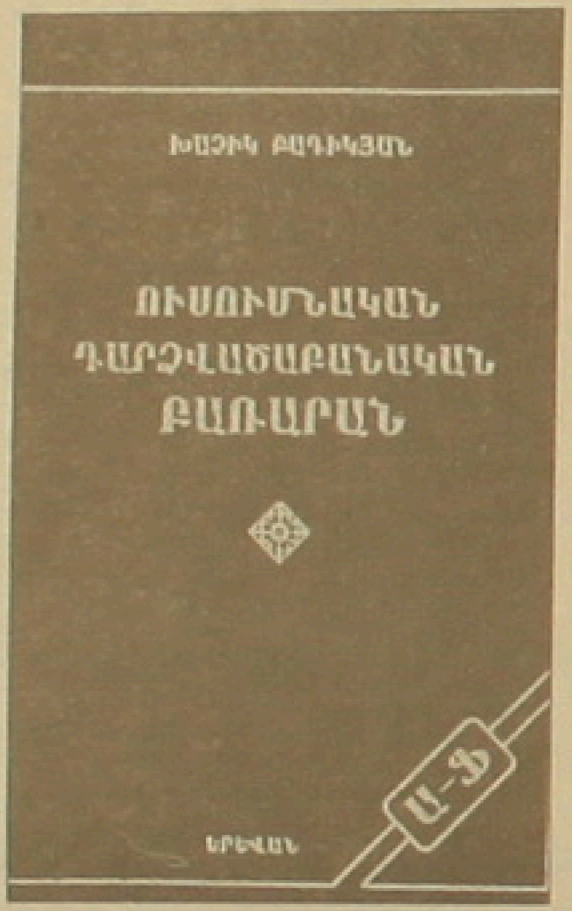

Հաշվի առնելով բառարանի ուսուցողական, ուսումնական բնույթը՝ հեղինակը բազմակողմանիորեն բնութագրել է յուրաքանչյուր գլխադարձված, նշել գլխադարձվածների հոմանիշ ու հականիշ (եթե ունեն) դարձվածային միավորները, դրանց անվանողական կամ հաղորդակցական լինելը, իմաստային, բառաքերականական, գործառական հատկանիշները, կիրառությունները խոսքի տարբեր (առօրյա, գիտական, վարչագործարարական, գեղարվեստական, հրապարակախոսական) ոճերում կամ տեսակներում:

Քերականական, ոճական բնութագրմանը զուգահեռ ցույց են տրված տվյալ դարձվածի գերադաս անդամի քերականական կարգերը (գոյականի համար՝ հոլով, թիվ, լրիվ կամ թերի հարացույց ունենալը, բայականների համար՝ սեռը, եղանակը, ժամանակը, դեմքը, թիվը, հաստատական կամ ժխտական լինելը):

Թվարկված հատկանիշներից հետո ներկայացվում են ամբողջական դարձվածային միավորների շարահյուսական կիրառությունները. գոյականականի համար՝ ենթակա, ստորոգելի, որոշիչ, պարագա, խնդիր, բայականի համար՝ ստորոգյալ, պարագաներ (երբեմն էլ որոշչային) կիրառությունը, իսկ եղանակավորողների դիմաց ցույց են տրվում նախատինք, անեծք, օրհնանք, բարեմաղթանք եւ այլ իմաստների արտահայտությունները:

Աշխատության մեջ ներկայացված են նաեւ բազմաթիվ դարձվածային միավորների բազմիմաստություններն ու նույնիմաստությունները:

Խ. Բադիկյանի աշխատության առավելություններից մեկն էլ այն է, որ նա նորօրյա զանգվածային լրատվություններից ջանադրաբար քաղել եւ օգտագործել է բազմաթիվ նորաբանություններ (օրինակ՝ փակ գոտի, փափուկ ուսերին, քաղաքական դաշտի թափոն, քանդակել-թողնել, քար ու կարկուտ աղալ գլխին, սեւ քվե տալ, փակ ամրոց, փակ դռները բացել, փակուղի մտնել, փակուղու առաջ կանգնել եւ այլն):

Դարձվածային միավորները (դարձվածները) աշխարհի ժողովուրդների դարավոր կենսափորձի, իմաստնության խտացված, վերաիմաստավորված արտահայտություններն են, բառակապակցությունների (ոչ սովորական) ու նախադասությունների իմաստավորված այն մտային թռիչքները, որոնք հատկանշվում են հակիրճությամբ, մտքի սրությամբ ու անսովորությամբ, զարմանալի պատկերավորությամբ, հղկվածությամբ, փայլուն ձեւերի մեջ արտահայտված տարողունակ բովանդակությամբ, գեղագիտական արժեքով, ինքնուրույն անփոփոխ կիրառությամբ: Դրանք ամեն մի ժողովրդի խոսքի մշակույթի թանկարժեք գանձերն են՝ տարածված ու սփռված բանահյուսական տարբեր ժանրերի ստեղծագործություններում, գեղարվեստական գրականության մեջ, խոսքի այլ տեսակներում, բառարաններում եւ հավաքածուներում, մամուլի էջերում եւ այլուրեք:

Դարձվածային միավորները հարստացնում են խոսքը եւ ստեղծում պատկերավորություն, զուգագեղություն, խոսքին հաղորդում խորություն, տրամաբանական ուժեղ լիցքեր, կենդանություն:

Այս եւ այլ իմաստներով Խ. Բադիկյանի աշխատությունը չափազանց օգտակար է ուսանողների, լրագրողների, ուսուցիչների, դասախոսների, իրավաբանների, հայերենագիտության բոլոր մասնագետների եւ հայերենը խորությամբ ուսումնասիրող մարդկանց համար:

ՌՈՍԱ ԴԱԼԼԱՔՅԱՆ

ՌԵՊԼԻԿ

Մի քանի մանր-մունր բաների մասին

«Գինդ» թերթի էջերի մի զգալի մասն աշխատանքային հայտարարություններով է լցված: Աշխատանք որոնողների մի խումբ փորձում է վստահել այս հայտարարություններին, ոմանց բախտը բերում է, մյուսներն էլ սրանց հետքերով օրեր են անցկացնում, ժամանակ վատնում, դրամ ծախսում եւ հաճախ հայտնվում անհեթեթ վիճակում: Հետաքրքրական է, թերթը հայտարարությունների համար տեղ հատկացնելով եւ վճար ստանալով՝ հաշվի առնո՞ւմ է ընթերցողի նյարդերը, ժամանակը, կրած վնասները:

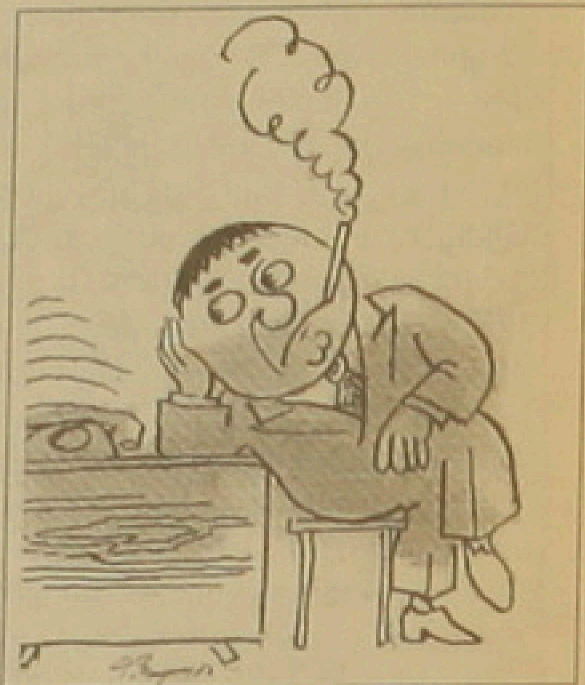

Փորձում ես հայտարարությունների մեջ նշված պատահական հեռախոսահամարները: Զանգահարում ես մեկ-երկու տեղ, պատասխանում են, թե 10 օրվա ընթացքում աշխատանք կգտնեն, գրանցումն՝ անվճար: Հայտնվում ես Երեւանի մի ծայրամասում, ոմն Արսենի տանը, ժամանակդ չխնայելով, ցուրտն անտեսելով, բախտդ «Գինդին» վստահած: Իբր թե աշխատանքային գործակալություն է ստեղծված՝ անանուն, անգրանցում, իր ննջասենյակում նստած՝ ընդունում-ճանապարհում է մարդկանց, հարցնում, թե ինչ գործ է ուզում, հետո անորոշ զբաղմունքներ առաջարկում, որի համար 500 դրամ պիտի վճարես: Որեւէ աշխատանք ստանալու դեպքում որոշակի տոկոսային հարաբերությամբ պայմանագիր ես կնքելու: Վստահություն չառաջացնող այս մթնոլորտից դուրս ես գալիս հիասթափված:

Թերթերում հայտարարությունները չեն ստուգվում, իհարկե, գործում են շուկայական հարաբերություններ, թերթը պատասխանատու չէ, բայց մի քանի նման դեպքերից հետո կորցնում ես վստահությունը, եւ այդ թերթը գնելու ցանկություն չի լինում:

Տերմինախեղդություն

Հեռուստաեթերի հայերենի մասին այնքան է գրվել, որ անհույս է թվում, թե հաղորդավար-հաղորդավարուհիների այս նոր սերունդը երբեւիցե կարողանա հեռուստալսարանին ներկայացնել հայերեն մաքուր խոսք՝ թե բառապաշարի, թե հնչերանգի, թե գրագետ շարադրանքի առումով: Այս ռեպլիկը վերաբերում է լեզվական մեկ այլ դրսեւորման՝ տերմինախեղդ նախադասություններին: «Արմենիա» հեռուստաընկերության «Կոմպյուտեր ժամ» հաղորդման 30 րոպեների ընթացքում հնչում են հայերեն բազմաթիվ նախադասություններ: Սակայն հաղորդումն ընդամենը հայերենի տպավորություն է թողնում: Որովհետեւ նախադասության 6-7 բառերից 3-4-ը տերմիններ են՝ անհասկանալի արտահայտություններ հեռուստադիտողի համար: Հիմա կասեն՝ մասնագետների համար է, բայց հեռուստաեթերը լցնել օտար բառերով եւ ուղեղներս այդչափ հոգնեցնե՞լ: Լավ կլինի հեռուստադիտողներին եւս հաշվի առնել, որոնցից շատերը կարծում են, որ մասնագետների, հետաքրքրվողների համար հեղինակները կարող են տերմիններով հագեցված նման բրոշյուրներ տպագրել եւ բաժանել...

Մ. ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Ֆրանսիացին գողացել է «արվեստի մեծ սիրո» պատճառով

Շվեյցարիայում սկսվել է ֆրանսիացի կոլեկցիոներ Ստեֆան Բրայտվիզերի դատավարությունը, որը մեղադրվում է 1 մլրդ դոլարից ավելի արժողությամբ արվեստի նմուշներ գողանալու համար: Ավելի քան 200 հնաոճ իրեր ու նկարներ է նա գողացել եվրոպայի թանգարաններից: Դրանց միայն մի մասն է այժմ պահպանվել, քանի որ կոլեկցիոների մայրը դրանք շպրտել է աղբանոց: Կոլեկցիոներն իրեն մեղավոր է ճանաչել Շվեյցարիայի արվեստի թանգարանից արվեստի 69 նմուշ գողանալու համար: Առաջին կողոպուտը կատարել է 1995 թ., երբ թանգարանի դահլիճներից մեկում մենակ մնալով՝ շրջանակից կտրել է գերմանացի նկարիչ Քրիստիան Դիտրիխի գեղանկարը, որի արժեքը 2100 դոլար է: «Ես ցնցվեցի այդ նկարի գեղեցկությունից, կնոջը վերարտադրելու բարձր վարպետությունից, այդ կնոջ աչքերից», ասել է նա: 7 տարվա ընթացքում նա գողացել է ապակյա, հնաոճ իրեր ու գործիքներ, յուղանկարներ: Նա գողություններն իրականացրել է իր ընկերուհու հետ, որը պահապան է կանգնել՝ նախազգուշացնելու համար: Գողացած իրերը նա թաքցրել է վերարկուի տակ եւ արագ դուրս եկել: Արվեստի սիրահարը կդատապարտվի 10 տարվա ազատազրկման:

Ռ. Պ.

Կվերակառուցվի Կոմիտասի անվան զբոսայգու Պանթեոնը

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մինչեւ ընթացիկ տարվա սեպտեմբերի 21-ը կավարտվեն Երեւանի Կոմիտասի անվան զբոսայգու Պանթեոնի վերակառուցման աշխատանքները: Երեւանի քաղաքապետարանի բարեկարգման վարչության պետ Աշոտ Սարգսյանի խոսքերով, դրանք կսկսվեն հայտարարված մրցույթից հետո՝ մարտ ամսին: Ֆինանսական կողմը կապահովվի Երեւանի քաղաքապետարանի եւ թաղապետարանների աջակցությամբ. յուրաքանչյուր թաղապետարան իր բյուջեից կհատկացնի որոշակի գումար: Վարչության պետի խոսքերով, Պանթեոնի վերակառուցումը եւ պատշաճ տեսքի բերելը պարզապես անհրաժեշտություն է, որը բխում է մտավորականության եւ հասարակության պահանջներից: «Մեր պարտքն է ունենալ բարեկարգված Պանթեոն, որը մեծ դաստիարակչական նշանակություն կունենա մեր երիտասարդության եւ ապագա սերունդների համար»,-ասաց նա:

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

Վատիկանն օրհնել է Հարի Փոթերին

Վատիկանը կարծիք է հայտնել, որ Հարի Փոթերի մասին գրքերը երեխաներին օգնում են հասկանալու չարի ու բարու տարբերությունը: «Ես համոզված եմ, որ աշխարհում չկա մի մարդ, որը մանկության տարիներին ապրած չլինի երեւակայական աշխարհում, ուր այնքան շատ են կախարդանքները, փերիներն ու հրեշտակները», ասել է հայր Փիթեր Ֆլիտվուդը: Կրոնական շատ խմբավորումներ մեղադրում են «Հարի Փոթերի» հեղինակին՝ կախարդանքներին մեծ տեղ հատկացնելու եւ իդեալականացնելու համար: Սակայն Վատիկանի ներկայացուցիչն անդրադարձել է այսօր աշխարհում չափազանց տարածված կրոնական դավանանքներին, այդ թվում հեթանոսությանը, աստղագուշակությանը, տիեզերապաշտությանը: «Մարդիկ այնպես են գործում, որ քրիստոնեությունն արդեն ի զորու չէ պատասխանելու իրենց հետաքրքրող շատ հարցերի»: Իսկ Հարի Փոթերի մասին հայր Ֆլիտվուդը հայտարարել է. «Հրաշագործներն ու կախարդներն այնքան էլ սարսափելի երեւույթներ չեն, պարզապես չպետք է նրանց նույնացնել հակաքրիստոնեական գաղափարախոսության հետ»:

Նրա համոզմամբ, գրքի հեղինակ Ջոան Ռոուլինգն իր համոզմունքներով, կենսակերպով ու գրելաոճով իսկական քրիստոնյա է:

Ռ. Պ.

Մարզական

Անցած մրցաշրջանում ՀՀ կրկնակի գավաթակիր Աշտարակի «Միկան» աչքի չընկավ կայուն մրցելույթներով: Պատճառներից մեկն էլ թիմի մարզչական կազմի անընդհատ փոփոխություններն էին: Եղավ մի պահ, երբ ակումբի ղեկավարությունը նույնիսկ մտադիր էր լուծարել թիմը: Բարեբախտաբար, դա տեղի չունեցավ: Մրցաշրջանի վերջնագծում «Միկայի» ղեկը վստահվեց բավական ժամանակ Լիբանանում մարզչական բեղմնավոր գործունեություն ծավալած փորձառու ու բանիմաց մասնագետ Սուրեն Բարսեղյանին, որին հաջողվեց որոշ չափով կարգավորել թիմի խաղը: Այժմ էլ նրա գլխավորությամբ «Միկան» նախապատրաստվում է նոր մրցաշրջանին:

«Միկան» ապավինելու է սեփական ուժերին

– Պարոն Բարսեղյան, ինչպե՞ս են ընթանում նոր մրցաշրջանի նախապատրաստական աշխատանքները:

– Պարապմունքները սկսել ենք դեկտեմբերի 9-ից: Տղաների ֆիզիկական վիճակի բարելավմանը զուգընթաց հատուկ ուշադրություն է դարձվում տեխնիկական պատրաստությանը: Հունվարի 6–26-ը թիմն ուսումնամարզական առաջին հավաքն անցկացրեց Արարատի «Այգ» մարզաբազայում, որտեղ մարզումների համար հիանալի պայմաններ են ստեղծված: Գտնում եմ, որ ուսումնամարզական գործընթացն արդյունավետ էր: Արարատում անցկացվող մրցաշարը կնպաստի ֆուտբոլիստների խաղային որակների զարգացմանը, նրանց ուժերի փորձարկմանը, խաղային օղակների միջեւ համագործակցության հաստատմանը, կօգնի մարզիչներիս ծանոթանալու թիմի նորեկների խաղային հնարավորություններին: Ծրագրել ենք ուսումնամարզական հավաք անցկացնել նաեւ Լիբանանում:

– Թիմում շա՞տ են փոփոխությունները:

– «Միկան» համալրել են Հայկ Բաբայանը («Բանանց»), Մարատ Մկրտչյանը («Դինամո»), Արթուր Ասոյանը («Զվարթնոց»), Լիբանանից վերադարձած Արտաշես Ադամյանը, որոնք արդեն պայմանագիր են կնքել թիմի հետ: Փորձարկվում են փորձառու ֆուտբոլիստներ Արամ Ոսկանյանը («Փյունիկ»), Ստեփան Դեմիրճյանն ու Էմիլ Մեսրոպյանը («Բանանց»), երիտասարդ խաղացող Պարույր Ավագյանը: Թիմը համալրելու գործընթացը շարունակվելու է:

– Լեգեոներների հրավիրման անցած տարվա անհաջող փորձից հետո ակումբի ղեկավարությունը կառուցային ինչպիսի՞ քաղաքականություն է վարելու:

– Այդ հարցն ակումբի ղեկավարության հետ հանդիպման ժամանակ բարձրացվել է, եւ ես կտրականապես հրաժարվել եմ լեգեոներներ հրավիրելուց: Գտնում եմ, որ այսօր թե՛ «Միկային», թե՛ ընդհանրապես հայկական ֆուտբոլին դեռ վաղ է լեգեոներներ հրավիրել: Երբ «Միկան» մարտունակ ֆուտբոլային կոլեկտիվ դառնա, այն ժամանակ կմտածենք լեգեոներների մասին, որպեսզի ավելի բարդ խնդիրներ կարողանանք լուծել:

– Փաստորեն, այսօր թիմում ոչ մի լեգեոներ չկա՞, Բուլանո՞վն էլ թիմում չէ:

– Նա դեռեւս մինչեւ դեկտեմբերի 15-ը պետք է պատասխան տար թիմում իր մնալ-չմնալու հարցին, սակայն մինչ օրս նրանից որեւէ տեղեկություն չունենք:

– Ի՞նչ խնդիր է դրվելու «Միկայի» առջեւ նոր մրցաշրջանում:

– Դեռ վաղ է այդ մասին խոսելը, որովհետեւ նախապատրաստական գործընթացը չի ավարտվել, թիմը համալրման փուլում է: Միայն արդյունքներն ամփոփելուց հետո հնարավոր կլինի կոնկրետ խնդիր դնել:

– Վերջին տարիներին ակումբի ղեկավարությունը բարձր արդյունքներ ակնկալելով, հաճախակի է փոփոխել մարզչական կազմը: Թիմի ղեկը ստանձնելիս մտավախություն չունեի՞ք, որ դուք էլ կարող եք նույն ճակատագրին արժանանալ:

– Ընդհանրապես որտեղ էլ աշխատել եմ, նման մտավախություն չեմ ունեցել, որ իմ օրերը կարող են հաշված լինել: Դա պրոֆեսիոնալ բոլոր մարզիչների ճակատագիրն է: Անկախ ժամկետից, պետք է բարեխղճորեն կատարես աշխատանքդ, ելնես ֆուտբոլի պահանջներից: Սա ես միշտ ասել եմ թե՛ ֆուտբոլիստներին, թե՛ ակումբի ղեկավարությանը: Բնական է, որ արդյունքի չհասնելու դեպքում ղեկավարությունը կազատվի մարզչից: Սակայն պետք է սթափ գնահատես թիմիդ հնարավորությունները, հայկական ֆուտբոլի այսօրվա մակարդակը: Գլխիցդ վեր չես թռչի, ուժերից վեր արդյունքներ չես կարող ակնկալել: Իսկ մնացածը բարի ցանկություններ ու զգացմունքներ են, որոնք չի կարելի համատեղել ժամանակակից ֆուտբոլի հետ:

– Ավածից կարելի՞ է ենթադրել, որ ակումբի ղեկավարության հետ ընդհանուր հայտարարի եք եկել թիմի նպատակների շուրջ:

– Կարելի է ասել, որ ղեկավարությունը չի շտապեցնում արդյունքի հարցում: Գլխավոր խնդիրն է մարտունակ կոլեկտիվ կազմավորել, ստեղծել հեռանկարային թիմ, որն ունակ լինի գրոհել ֆուտբոլային բարձունքները: Կարծիք կա, թե այսօր Հայաստանում վարպետ ֆուտբոլիստների պակաս է զգացվում, ուստի լեգեոներներ ենք հրավիրում: Իմ համոզմամբ, հենց այդ պակասի պատճառով ոչ թե պետք է դրսից խաղացողներ հրավիրել, այլ տեղում կադրեր պատրաստել: Միայն այսպես կարելի է զարգացնել հայկական ֆուտբոլը:

– Վերջերս երկար ընդմիջումից հետո կրկին կազմավորվել է մարզչական խորհուրդ, որի փոխնախագահներից մեկն էլ դուք եք: Ինչպիսի՞ գործունեություն է ծավալելու:

– Սովորաբար մարզչական խորհուրդը զբաղվում է հավաքականների մարզիչների ընտրության, նրանց կատարած աշխատանքների գնահատման հարցերով: Այսօր մեր մարզչական խորհուրդն ավելի լայն գործունեություն պիտի ծավալի, ընդհուպ մանկապատանեկան եւ վարպետ թիմերի մարզիչների համար մեթոդական ծեռնարկ պատրաստելը:

– Ի՞նչ կարծիքի եք առաջնության կանոնակարգում դուրսը թիմերի ֆուտբոլիստների հայտավորման, բարձրագույն խմբի խաղերին մասնակցության, ուսակազրկումների հարցերում կատարված փոփոխությունների վերաբերյալ:

– Ես տեղյակ եմ դրանցից, իմ առաջարկություններն ու նկատառումները հայտնել եմ: Դուրսը թիմերը ստեղծվել են երիտասարդ ֆուտբոլիստների վարպետությունը կատարելագործելու, բարձրագույն խմբի թիմի համար հուսալի հերթափոխ պատրաստելու համար: Փոփոխությունները կնպաստեն դրան: Ուսակազրկումների հետ կապված. ֆուտբոլիստը պետք է խաղ բաց թողնի այն խմբում, որում որ ստացել է քարտերը:

– Առաջնության մասնակից թիմերի ֆանակի վերաբերյալ ձեր կարծիքը:

– Նորմալ է, հետագայում կարելի է մտածել թիմերի ֆանակի ավելացման մասին: Չպետք է դրանից վախենալ:

– Իսկ ֆանակը որակ կպահի՞:

– Ոչինչ, այսօր գուցե ոչ, բայց աստիճանաբար վիճակը կբարելավվի: Դրա համար հարկ է մտածել բույլ թիմերի ուժեղացման մասին: Անհրաժեշտ է բոլոր թիմերին դրամական դոտացիա հատկացնել 100–150 հազար դոլարի չափով, որը կծախսվի միայն ֆուտբոլիստների ու մարզիչների աշխատավարձի ու պարգեւատրման համար: Կարելի է գտնել ճանապարհներ այդ գումարները հայթայթելու համար: Թիմերի թուլությունը գալիս է հենց ֆինանսական անմխիթար վիճակից: Ուրեմն առաջին հերթին պետք է այդ ուղղությամբ մտածել: Օրինակ, Կանադայի հոկեյի ազգային լիգայում տրանսֆերի հանված հոկեյիստներից առաջին հերթին թույլատրվում է ընտրություն կատարել թույլ ակումբներին, որպեսզի համալրման շնորհիվ թիմերի խաղամակարդակները միմյանցից շատ չտարբերվեն: Շատերն իմ նշած 100–150 հազարը ուտոպիա են համարում, սակայն պետք է ձգտել ուտոպիան իրականություն դարձնել:

– Բայց չէ՞ որ ֆուտբոլիստները ձգտում են ֆինանսապես կայուն ակումբներում ընդգրկվել:

– Բնական է: Եթե ֆինանսական պայմանները բարվոք չեն, ոչ ֆուտբոլիստներն են լիարժեք մարզվում, ոչ էլ մարզիչներն են պահանջկոտ: Արդյունքում տուժում է ֆուտբոլը: Ուստի բոլորիս միահամուռ ջանքերով պետք է շտկենք իրավիճակը՝ նպաստելով հայկական ֆուտբոլի զարգացմանը, բարի ավանդույթների վերականգնմանը:

Ռոռցվել է Եվրոպայի հավաքականը

ՈՒԵՖԱ-ի ինտերնետային պաշտոնական սայթում անցկացված հարցման արդյունքներով որոշվել է տարվա Եվրոպայի խորհրդանշական հավաքականը: Ֆուտբոլիստների քանակով ռեկորդակիրը Մադրիդի «Ռեալն» է, որի 3 ներկայացուցիչներ տեղ են զբաղեցրել հավաքականում: Բոլորից շատ ձայն է ստացել «Ռեալի» պաշտպան Ռոբերտո Կառլոսը (ձայների 54 տոկոսը): Հարցման մասնակիցների կարծիքով այդ հավաքականը պետք է գլխավորի Թուրքիայի հավաքականի գլխավոր մարզիչ Շենոլ Գյունեշը:

Խորհրդանշական հավաքականի կազմն այսպիսին է. Ոլիվեր Կան?

ФИФА

ՖԻՖԱ-ն սպառնում է «Պանաթինայ-կիին»

ՖԻՖԱ-ն Հունաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայից պահանջել է «Պանաթինայկոսի» թիմին հեռացնել բարձրագույն խմբի առաջնությունից: «Պանաթինայկոսը», որում հանդես են գալիս Արման եւ Արտավազդ Քարամյանները, մինչ օրս Կիպրոսի «ԱԵԿ Լառնակա» թիմին չի վճարել 2002 թ. մայիսին Հունաստան տեղափոխված Լազարոս Իակովի 280 հազար եվրո տրանսֆերային գումարը: Բացի «Պանաթինայկոսից», հունական մի քանի ակումբներ եւս ֆինանսական խնդիրներ ունեն: Ներկայումս Հունաստանի կառավարության հատուկ հանձնախումբը ստուգում է թիմերի ֆինանսական գործունեությունը: Ինչպես հայտարարել է երկրի մշակույթի նախարար Եվանգելոս Վենիզելոսը, եթե պրոֆեսիոնալ ակումբներին չհաջողվի կարգավորել ֆինանսական վիճակը, ապա հարկ կլինի վերադառնալ սիրողական ֆուտբոլին:

Գեորգի Անտոնյանը «Կուբանի հպարտությունն է»

ԿՐԱՍՆՈԴԱՐ, 5 ՓԵՏՐՎԱՐ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հունվարի 14-ին «Վոլնայա Կուբան» թերթի խմբագրությունում տեղի է ունեցել «Կուբան-2002. Տարվա մարդը» ընթերցողների համաերկրամասային հանրաքվեի դափնեկիրների ընդունելություն: Ինչպես հաղորդել է Ռուսաստանի հարավի հայերի «Երկրամաս» թերթը, «Անունը Կուբանի հպարտությունն է» անվանակարգում, որտեղ նշվել են այն մարդիկ, որոնց ջանքերի շնորհիվ աճում է երկրամասի հեղինակությունը, դափնեկիրներից մեկն է դարձել Նովոռոսիյսկից մեր հայրենակից Գեորգի Անտոնյանը:

Գ. Անտոնյանը ղեկավարում է «Չեռնոմորեց» ֆուտբոլային ակումբի վարչությունը, որը նրա ջանքերի շնորհիվ 2003 թվականին կխաղա Ռուսաստանի ֆուտբոլի պրեմիեր լիգայում: 2001 թվականին նա փայատիրական սկզբունքով փաստորեն գնել է թիմը՝ այն վերցնելով քաղաքի վարչակազմի խնամակալությունից:

Հետագայում շատ գործարարներ «Չեռնոմորեցի» հետ կապերը խզել են, բայց Գեորգի Անտոնյանը մնացել է եւ այժմ իր առջեւ նոր խնդիր է դնում. պայքարել Ռուսաստանի առաջնության մրցանակային տեղի համար:

Ջեկոբսի նվաճումը

Ամերիկացի վազորդուհի Ռեջայն Ջեկոբսն առաջին մարզուհին է, որին հաջողվեց մարզադահլիճում 1500 մ մրցասարածությունը հաղթահարել 4 րոպեից շուտ: Բոստոնում անցկացված մրցումներում 39-ամյա թեթեւաատլետուհին ցույց տվեց 3 րոպե 59,98 վրկ արդյունք, ինչը գերազանցում է ռումինուհի Դոյնա Մելինտեյի համաշխարհային ռեկորդը (4.00,27): Այն սահմանվել էր ԱՄՆ-ի Իստ-Ռութերֆորդ քաղաքում 1990 թ.: Ի դեպ, 1500 մ մրցասարածության ԱՄՆ-ի ռեկորդն անգերազանցելի էր 23 տարի: Դրա հեղինակը հանրահայտ Մերի Սլեյնին էր (4.00.80):

Այդ մրցումներում ձողացատկի ԱՄՆ-ի նոր ռեկորդ սահմանեց Ջեյսի Դրագիլան (4 մ 71 սմ)՝ 1 սմ-ով գերազանցելով իր նախկին նվաճումը: Նա փորձեց գրոհել նաեւ Ֆեոֆանովայի համաշխարհային ռեկորդը, սակայն՝ անհաջող:

Ֆեոֆանովայի նոր ռեկորդը

Ռուսաստանցի ձողացատկորդուհի Սվետլանա Ֆեոֆանովան Գլազգոյում անցկացված միջազգային մրցումներում մարզադահլիճների համար աշխարհի նոր ռեկորդ սահմանեց՝ հաղթահարելով 4 մ 76 սմ բարձրությունը: Դա 1 սմ-ով գերազանցում է ռուս մարզուհու նախկին ռեկորդը, որ սահմանվել էր անցյալ տարվա մարտի 3-ին Վիեննայում: Ֆեոֆանովան փորձեց գերազանցել նաեւ բաց մրցասպարեզների աշխարհի ռեկորդը, որը պատկանում է ամերիկուհի Ջեյսի Դրագիլային (4 մ 81 սմ): Սակայն 4 մ 82 սմ բարձրությունը նա չկարողացավ հաղթահարել: 22-ամյա մարզուհու երկու փորձերն էլ անհաջող էին:

Օհանյանը կխաղա «Տորպեդո-Մետալուրգում»

Մոսկվայի «Տորպեդոյի» 20-ամյա հարձակվող Կարեն Օհանյանը 3 տարվա պայմանագիր է կնքել «Տորպեդո-Մետալուրգի» հետ, որը մարզում է Մինսկի «Դինամոյի» նախկին ֆուտբոլիստ Սերգեյ Ալեյնիկովը: Օհանյանով հետաքրքրվում էին նաեւ այլ ակումբներ արտասահմանից եւ Ռուսաստանից, բայց ֆուտբոլիստին բավարարել են «Տորպեդո-Մետալուրգի» առաջարկած պայմանները:

«Բավարիան» կխաղեզրափակիչում

Ֆուտբոլի Գերմանիայի գավաթի քառորդ եզրափակիչ առաջին խաղում Մյունխենի «Բավարիան» սեփական հարկի տակ 8-0 հաշվով ջախջախիչ պարտության մատնեց առաջին դիվիզիոնում հանդես եկող «Քյոլնին»: Հետաքրքրական է, որ «Քյոլնի» ղեկավարությունը հաջողության դեպքում իր ֆուտբոլիստներից յուրաքանչյուրին 10 հազարական եվրո էր խոստացել:

Իսրայելի հավաքականը հանդես կգա Իտալիայում

Ֆուտբոլի Իսրայելի ֆեդերացիային վերջապես հաջողվեց ազգային հավաքականի սեփական դաշտում կայանալիք ընտրական մրցախաղերի մրցավայր ընտրել: Ֆուտբոլի Իտալիայի ֆեդերացիան համաձայնել է Պալերմոյի մարզադաշտը տրամադրել Իսրայելի հավաքականին առաջիկա ընտրական երեք հանդիպումների անցկացման համար: Հիշեցնենք, որ մինչ այդ Իսրայելի ֆուտբոլի ֆեդերացիան բանակցություններ էր վարել Ռումինիայի, Բուլղարիայի եւ Անգլիայի ֆեդերացիաների հետ:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

«Ռուսաստանը փորձում է անկարգություն հրահրել Սամցխե-Ջավախքում»

Վրաստանի Անվտանգության խորհրդի քարտուղար Թեդո Ջափարիձեն երեկ հայտարարել է, որ Վրաստանի տարածքում նոր «թեժ կետեր» ստեղծելու հնարավոր փորձերը բումերանգի նման հարվածելու են նրանց, ովքեր նման ծրագրեր ունեն: Մեկնաբանելով լրատվամիջոցների հրապարակումները, թե Ռուսաստանը նոր բարդություններ կարող է ստեղծել Պանկիսի կիրճում կամ Սամցխե-Ջավախքում, որպեսզի Թբիլիսիի ուշադրությունը շեղի Աբխազիայի՝ ռուս խաղաղարարների մանդատի քննարկման հարցից, պրն Ջափարիձեն նշել է, որ նման ենթադրությունները տեսականորեն չպետք է բացառել: «Ամեն դեպքում, պետք չէ ակնկալել, որ պետությունն իր սահմաններից դուրս հակամարտություն հրահրելով ինքը կմնա ապահով», ասել է Ջափարիձեն:

Օրերս Նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեն հայտարարեց, թե Ցխինվալիի շրջան (Հարավային Օսիա) զորքեր մտցնելու Վրաստանի նախկին իշխանությունների քայլը սխալ էր: Նախագահը նկատի ուներ Զվիադ Գամսախուրդիային, որը հրահրեց վրաց-օսական բախումներ, եւ արդեն տասը տարուց ավելի Թբիլիսին չի կարողանում վերահսկել Վրաստանի այդ շրջանը:

Աջարիայի առաջնորդ Ասլան Աբաշիձեն էլ Էդուարդ Շեւարդնաձեին է մեղադրում Վրաստանի մեկ այլ շրջան՝ Աբխազիա զորքեր մտցնելու մեջ:

«Եթե ռուս խաղաղարարները դուրս բերվեն վրաց-աբխազական հակամարտության գոտուց, ապա Ռուսաստանի որոշ ուժեր փորձելու են Աբխազիայում սադրանքներ հրահրել: Օրինակ, Ռուսաստանը փորձում է անկարգություններ հրահրել Սամցխե-Ջավախքում, որտեղ հավաք կերպով հայեր են բնակվում: Հայաստանը շահագրգռված չէ Վրաստանի հետ հարաբերությունները բարդացնել Ջավախքի պատճառով», երեկ հայտարարել է միջազգային իրավունքի հարցերով նախագահ էդ. Շեւարդնաձեի խորհրդական Լեւան Ալեքսիձեն: Վրացական մամուլը Հայաստանի մասին ավելի շատ գրում է բացասական երանգներով, իսկ երբ խոսքը վերաբերում է Վրաստանի անբաժանելի տարածքի՝ Սամցխե-Ջավախք երկրամասի իրադարձությունները լուսաբանելուն, ապա, չգիտես ինչու, շեշտը դրվում է «հայկական անջատողականության» վրա:

Պաշտոնական Երեւանը բազմիցս նշել է, որ խիստ շահագրգռված է Վրաստանի ներքին կայունության պահպանմամբ, Ջավախքի հայ բնակչության սոցիալ-տնտեսական խնդիրները համարում է Վրաստանի եւ վրաց կառավարության լուծելու հարցը:

«Մեր կապերը Վրաստանի հետ բնական են, ավելին՝ Վրաստանը մեր հիմնական տարանցիկ ճանապարհն է: Մենք շատ կուզեինք, որ Վրաստանի եւ Ռուսաստանի հարաբերությունները լինեին ավելի զարգացած, քան մեր հարաբերությունները Ռուսաստանի հետ: Դրանից մենք միայն կշահենք եւ ես վստահ եմ, որ որ կշահեր նաեւ տարածաշրջանը», ռուսական «Իզվեստիա» թերթին տված հարցազրույցում ասել է Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը, հավելելով, որ ինքը լավ կապեր ունի ե՛ւ էդ. Շեւարդնաձեի, ե՛ւ Վլ. Պուտինի հետ:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Թբիլիսի

ARMENTEL

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հարգելի բաժանորդ,
«Արմենտել» ՀՁ-ն պատրաստ է մատուցել հետեւյալ նոր ծառայությունները՝

- բջջային հեռախոսասարքերի եւ ռադիոկապի սարքերի երաշխավորված վերանորոգման աշխատանքներ
- բջջային հեռախոսասարքերի կարգավորում
- բջջային հեռախոսասարքերի ապակոդավորում
- բջջային հեռախոսասարքերի ծրագրերի կատարելագործում, լեզուների տեղադրում եւ փոփոխություն
- հեռախոսասարքերից օգտվելու կարգի բացատրություն

Տվյալ ծառայությունները մատուցվում են «Արմենտելի» բաժանորդների սպասարկման բաժնում՝ Ազատության 24/1 հասցեով, իսկ շատ շուտով կմատուցվեն նաեւ Վազգեն Սարգսյան 6 հասցեում, ինչպես նաեւ Էջմիածնի եւ Գյումրի խանութներում գտնվող «Արմենտելի» բաժանորդների սպասարկման բաժիններում:

Ծառայությունների վերաբերյալ մանրամասն տեղեկատվություն կարող եք ստանալ նշված բաժանորդների սպասարկման բաժիններում:

Օգտվեք «Արմենտելի» վերոհիշյալ ծառայություններից, եւ դուք կխնայեք ձեր ժամանակն ու ֆինանսական միջոցները:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը

մրցութային կարգով աշխատանքի է հրավիրում՝

- **Վարչական քարտուղար/գործավար (Անգլերեն ծրագրերի բաժին)**

Թեկնածուները պետք է ունենան բարձրագույն մասնագիտական կրթություն անգլերենի բնագավառում, առնվազն մեկ տարվա համապատասխան աշխատանքային փորձ եւ համակարգչի հետ աշխատելու հմտություններ (MS Word, Excel, Access, Outlook ծրագրերի լավ իմացությունը պարտադիր է):

- **Վարչական քարտուղար/գործավար (Վարչություն)**

Թեկնածուները պետք է ունենան բարձրագույն մասնագիտական կրթություն անգլերենի բնագավառում, առնվազն մեկ տարվա համապատասխան աշխատանքային փորձ եւ համակարգչի հետ աշխատելու հմտություններ:

Պահանջվող փաստաթղթերն են՝ կրթության վկայական, տեղեկություններ կրթության եւ աշխատանքային փորձի վերաբերյալ (resume):

Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ ս.թ. փետրվարի 13-ը, ժ. 17:45-ը:

Դիմել ՀԱՀ-ի կադրերի բաժին, հետեւյալ հասցեով՝ Մարշալ Բաղրամյան 40 պող., 50ա սենյակ:

«Տիգրիս» ՍՊԸ ռիէլտորական ընկերությունը Երեւանի «Ադամանդ» ապրանքահումքային բորսայի հարթակում աճուրդային վաճառքի է ներկայացնում՝

«Անասնաբուծության եւ անասնաբուժության գիտական կենտրոն» ՓԲԸ-ի գույքը, այդ թվում՝
- Անասնաբուժական մասնաշենք (ընդ. մակերեսը՝ 1154.4 քմ)
Մեկնարկային գինը՝ 12168000 դրամ:
- Կերի արտադրամասի մասնաշենք (ընդ. մակերեսը՝ 1044 քմ)
Մեկնարկային գինը՝ 4750000 դրամ:
Հասցեն՝ ք. Երեւան, Նուբարաշեն համայնք, Սարահարթ 2
Աճուրդները՝ դասական, այնուհետեւ հոլանդական եղանակով 2003 թ. փետրվարի 17-ից յուրաքանչյուր երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ, ժ. 13:00-ից, ք. Երեւան, Միեր Մկրտչյան 5 հասցեով:
Գյումրու «Հղկող հաստոց» ՓԲԸ-ի գույքը, այդ թվում՝
- Գլխավոր մասնաշենք (ընդ. մակերեսը՝ 15000 քմ)
- Եռակցման արտադրամաս (ընդ. մակերեսը՝ 960 քմ)
- Լայն սպառման արտադրամաս (ընդ. մակերեսը՝ 96 քմ)
- Գարաժ (ընդ. մակերեսը՝ 460 քմ)
- Պահեստ N 3 (ընդ. մակերեսը՝ 225 քմ)
- Անգար N 1 (ընդ. մակերեսը՝ 550 քմ)
- Անգար N 2 (ընդ. մակերեսը՝ 550 քմ)
- Կաթսայատուն (ընդ. մակերեսը 500 քմ)
- Քարե պարիսպ, երկաթե պարիսպ, բետոնե պարիսպ, ջերմոց, ճաշարան
Հասցեն՝ ՀՀ, ք. Գյումրի, Գ. Նժդեհի 1
Մեկնարկային գինը՝ 39186095 դրամ:
Աճուրդները՝ դասական եղանակով 2003 թ. մարտի 7-ից յուրաքանչյուր երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ, ժ. 13.00-ից, ք. Երեւան, Միեր Մկրտչյան 5 հասցեով:
Տեղեկությունների համար դիմել «Տիգրիս» ընկերություն:
Հեռ. 53-07-32 կամ 56-31-15, 56-48-83:

☎ 529353 ԱՆՎՃԱՐ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- Կգնեմ հին մոդելի կլոր «Զապորոժեց» սարքին կամ անսարք վիճակում: Հեռ.՝ (09)404403:
- **Թարգմանում եմ** հայերենից ֆրանսերեն եւ հակառակը: Հեռ.՝ 36-75-43, Զորակ:
- **Կպարապեմ** «C++» ծրագրավորման լեզու սկսնակների հետ: Գինը՝ ամսական 40 ԱՄՆ դոլար: Հեռ.՝ 25-12-74 (բն.), (09)479129, Արարատ:
- **Վաճառվում է** BMW 728՝ որպես պահեստամասեր: Հեռ.՝ 441004:
- **Վաճառվում է** կոնցերտային Պետրով կոմպակտ չափի, գերազանց վիճակի եւ որակի: Հեռ.՝ 538575 (9:00-17:00):
- **Վաճառվում է** 2 հատ պլաստիկաս: Հեռ.՝ 544216:
- **Կգնեմ** Զեյթունում 2 սենյականոց բնակարան: Հեռ.՝ 282867:
- **Վաճառվում է** «Ռոնիշ» դաշնամուր երկու ոտնակով: Գինը՝ 700 դոլար: Հեռ.՝ 267211:
- **Կպարապեմ** գերմաներեն եւ անգլերեն մատչելի գներով: Կատարում եմ նաեւ թարգմանություններ: Հեռ.՝ 626179:
- **Վաճառվում է** 2 պատուհան ապակիներով, եւ հին ճաշասեղան: Հեռ.՝ 544216:
- **Վաճառվում է** 5 սենյականոց սեփական տուն Շահումյանում՝ Չուխաջյան փող. 30/1, ավտոտնակով, բնական գազ, 2 հատ տնտեսական պատշգամբ, նկուղներ, ունի 2 առանձին մուտք, ընդ. մակերեսը՝ 460 քմ, բնակմակերեսը՝ 120 քմ: Գինը՝ 34.000 դոլար: Հեռ.՝ 390724:
- **Վաճառվում է** 3 սենյականոց բնակարան Զեյթունում, ունի ավտոտնակի տեղ, ունի նկուղ: Գինը՝ 10.500 դոլար: Հեռ.՝ 243702:
- Միջազգային կազմակերպությունը հրավիրում է աշխատանքի 30-40 տարեկան բարձրագույն կրթությամբ մարդկանց հարցազրույցի: Հեռ.՝ 223859 (տուն, մինչեւ 12:00), 274428 (գրասենյակ):
- **Փնտրում եմ** օպերատորի աշխատանք եւ կկատարեմ տեքստերի մուտքագրում: Հեռ.՝ 248517:
- Մոդայի տանը կատարվում է հարսանյաց հանդեսների եւ այլ միջոցառումների ֆոտո եւ վիդեո նկարահանում: Հասցեն՝ Վազգեն Սարգսյանի 20:
- **Կգնեմ** 1 կամ 2 սենյականոց բնակարան Երեւանի ցանկացած մասում 7000 ԱՄՆ դոլարով: Զանգահարել՝ 72-21-68:
- **Կգնեմ** Երեւան քաղաքի փոքր կենտրոնում մեկ սենյականոց չվերանորոգված բնակարան մինչեւ 11.000 ԱՄՆ դոլարի սահմանում, իսկ այլ վայրերում՝ վերանորոգված: Զանգահարել՝ 53-36-07, մինչեւ ժամը 21:00:
- **Վաճառվում է** ճաշասենյակի կահույք շատ լավ վիճակում, մուգ շագանակագույն, անփայլ: Հեռ.՝ 645305, Աստղիկ կամ Արշակ
- Աշխատանքի հրավեր ավտոէլեկտրիկ, բարձր որակավորում ունեցող էլեկտրոնիկայի մասնագետ, կարբյուրատոր վերանորոգող վարպետ, ավտոմեքենա լվացողներ, պաստառապատող (обивщик), հեռ.՝ 09-40-80-42, երեկոյան 34-51-00, Պավլիկ:
- **Կպարապեմ** անգլերեն մատչելի գնով: Հեռ.՝ 56-79-15
- Վաճառվում է LCD մոնիտոր, գինը 375 ԱՄՆ դոլար, հեռ.՝ 25-79-10, Հրանտ:
- **Վաճառվում է** երկաթյա դուռ՝ 2,10x80 վրա, զանգահարել՝ 73-62-54, Ալվարդին:
- **Առաջարկում եմ** վարսավիրական ծառայություններ: Հեռ.՝ 56-79-15, Վիկա:
- **Կգնեմ** դվիժոկ ճապոնական կամ գերմանական արտադրության: Հեռ.՝ 454026:
- **Վաճառվում է** գերմանական (ռոլս) դաշնամուր լավ վիճակում, խոլ եւ սեղան (ռումինական): Հեռ.՝ 265555, 267691:
- **Վաճառվում է** 3 սենյականոց բնակարան Ավանում, Թումանյան 9, բն. 31, 9/8, 80/48 քմ: Գինը՝ 9.500 դոլար: Հեռ.՝ 618196, Կարինե: Կամ փոխանակում 1 եւ

For Your Internal News of Armenia Log on to
www.azg.am
In English, Russian, Armenian and Turkish

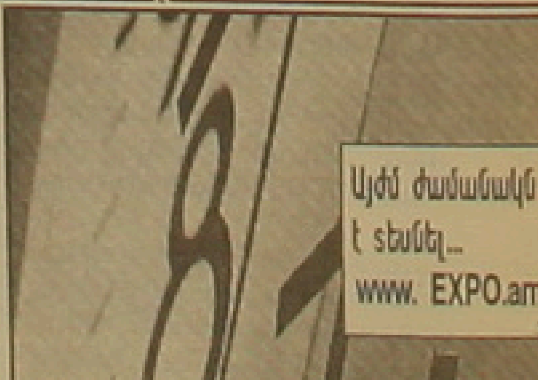

Ալֆրեդի սենյակում

5 փետրվար_ 24-րդ օր

Ալֆրեդի սենյակի բնակիչները նամակների հետ ստանում են ոչ միայն «Գաբրիելլա» ըմպելիքի խցաններ, այլեւ «Լիբիս» բնական հյութերի ձողիկներ եւ «Սաս» սուպերմարկետի կտրոններ: Այսօր նրանք շնորհակալություն հայտնեցին ջերմ խոսքերի համար բոլոր նրանց, ովքեր ոչ միայն ոգեւորում, այլեւ աջակցում են մասնակիցներին: Օրվա մեծ մասը մասնակիցներն անցկացրին պարելով: Ինչպես արդեն նշել էինք, փետրվարի 5-ը Վաչեի ծննդյան օրն էր: Բազմաթիվ հեռուստադիտողներ են զանգահարել եւ ցանկություն հայտնել շնորհավորել նրան եթերում: Նրանցից հատկապես առանձնանում է մեծահասակ մի կին՝ տիկին Ասյան: Նա զանգահարել է մի քանի անգամ եւ խնդրել Վաչեին փոխանցել իր բարեմաղթանքները: Ալֆրեդի սենյակի բնակիչները նույնպես շնորհավորեցին Վաչեին, ցանկացան նրան առողջություն եւ ճակատագրով կանխորոշված բարձունքների շուտափույթ հաղթահարում: Վաչեն շնորհակալություն հայտնեց ընկերներին եւ խմեց բոլոր հովանավորների կենացը: Բարի ավանդույթի համաձայն, Լիլիթը Վաչեի դեմքին քսեց տորթի կրեմը, իսկ Ալեքսը՝ հյութը:

Շնորհավորանքներից ու բարեմաղթանքներից հետո մասնակիցները սկսեցին պարել: Այնուհետեւ Արմանն առաջարկեց անցկացնել մրցույթ «Գաբրիելլա» ըմպելիքով: Վաչեն մրցույթին չմասնակցեց, քանի որ չի օգտագործում ալկոհոլ: Մրցելուց հրաժարվեց նաեւ Լիլիթը: Առաջինը 2 շիշ «Գաբրիելլա» խմողն էլ կճանաչվեր հաղթող, սակայն ոչ Ալեքսը, ոչ էլ Արմանը չկարողացան խմել 2-րդ շիշը: Մասնակիցները Վաչեի տարեդարձը տոնեցին մինչեւ ուշ գիշեր:

Չնայած դրան, աստիճանաբար նկատելի է դառնում, որ Լիլիթին ծանծրացնում է Ալեքսի, Վաչեի եւ Արմանի ներկայությունը:

«Գինդ» տպագրատուն. Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 5000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 5. 2. 2003 Գինը՝ 100 դրամ